

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 28
DECEMBER 1964 BETREFFENDE DE BESTRIJDING VAN DE
LUCHTVERONTREINIGING, HET ENERGIEDECREET VAN 8 MEI 2009, HET
DECREET VAN 13 JULI 2012 HOUDENDE BEPALINGEN TOT BEGELEIDING
VAN DE TWEDE AANPASSING VAN DE BEGROTING 2012 EN HET
DECREET VAN 17 DECEMBER 2021 TOT WIJZIGING VAN HET
ENERGIEDECREET VAN 8 MEI 2009, WAT BETREFT TOEWIJZINGEN AAN
HET ENERGIEFONDS, WIJZIGINGEN BETREFFENDE FLEXIBILITEIT EN
ENERGIEDELEN, DE UITBOUW VAN HET ENERGIEDATAPLATFORM EN DE
HERZIENING VAN DE ADMINISTRATIEVE GELDBOETES AANGAANDE
INSTALLATIE-EISEN**

Samenvatting

Voorliggend ontwerp van decreet voorziet in verschillende wijzigingen van het Energiedecreet. Er worden definities ingevoerd van "tussenpersonen bij de levering van thermische energie" en "eindgebruikers van thermische energie". Doorheen het Energiedecreet worden de bepalingen aangepast aan deze nieuwe actoren, zoals bijvoorbeeld de taken van de VREG. Aan de netbeheerder wordt een nieuwe forfaitaire vergoedingsplicht opgelegd in geval van laattijdige plaatsing van een digitale meter bij een netgebruiker die expliciet om die plaatsing heeft verzocht. Het toepassingsgebied van (niet-)gereserveerde technische flexibiliteit wordt uitgebreid en verduidelijkt. Voorliggend ontwerpdecreet voorziet verder in een aantal bijkomende wijzigingen ten aanzien van leveranciers in moeilijkheden, zoals de verwittiging van de VREG bij opstart van een faillissementsprocedure of aanvraag van een gerechtelijke reorganisatieprocedure. De bandingfactoren van projecten met brandstofkosten zullen jaarlijks worden geactualiseerd. Er wordt ook een daling voorgesteld van de quota groenestroomcertificaten en een stijging van de quota warmtekrachtcertificaten. Wat de toekenning van groenestroomcertificaten betreft, wordt verder nog voorzien in een uiterste termijn voor het indienen van verlengingsaanvragen en een retributie voor de behandeling van verlengingsdossiers. Er wordt een decretale basis gelegd voor de verwerking van persoonsgegevens bij tegemoetkomingen, voor het gebruik van persoonsgegevens door de leverancier en voor gegevensuitwisseling omtrent de verbouwen. Inzake EPB wordt in een uitzonderingsgrond voorzien voor renovatieprojecten met een gefaseerde vergunning zodat de decretale indientermijn van vijf jaar voor elke EPB-eenheid van die vergunning wordt gerekend per fase waaronder zij valt en waaronder de werken aan die EPB-eenheid het eerst werden gestart. Er worden bijkomende voorwaarden vastgelegd voor een rechtsgeldige overdracht van de aangifteplicht door een niet-promotor-bouwheer en het toepassingsgebied van de overdracht van de aangifteplicht wordt uitgebreid. Er wordt een uitzondering ingeschreven m.b.t. het toepassingsgebied van de renovatieverplichting, voor overdrachten waarbij een van de (mede-)eigenaars in het residentieel gebouw in kwestie zijn hoofdverblijfplaats heeft en behoudt. De handhavingmogelijkheden van de VREG worden uitgebreid, evenals die van het VEKA inzake certificandossiers. Verder wordt voorgesteld om bepaalde EPC-boetes te verhogen en wordt een wettelijk voorrecht en hypotheek ingevoerd voor alle op grond van het Energiedecreet opgelegde administratieve geldboetes.

Tot slot wordt met voorliggend ontwerpdecreet in het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 ingeschreven dat de inkomsten van het Vlaams Klimaatfonds mogen aangewend worden voor de uitvoering van het Vlaamse flankerend beleid voor de implementatie van het terugdringen van bijkomende ruimte-inname voor wonen en werken, en wordt in het decreet van 17 december 2021 tot wijziging

van het Energiedecreet de overgangsbepaling voor de vrijstelling van elektriciteitsopslagfaciliteiten aangepast aan de nieuwe decretale deadline voor quotumverplichtingen. In de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging wordt ingeschreven dat het VEKA een administratieve geldboete oplegt in geval van niet-naleving van de meldingsplicht voor keuring en onderhoud van een centraal stooktoestel.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Situering

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

2. Inhoud

Dit ontwerp van decreet wijzigt de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging, het Energiedecreet van 8 mei 2009 (hierna: het Energiedecreet), het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 en een overgangsbepaling opgenomen in het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het Energiedecreet.

2.1. Tussenpersonen bij de levering van thermische energie

In dit ontwerp van decreet wordt het Energiedecreet aangepast aan de vaak voorkomende situatie dat een warmte- of koudeleverancier een contract heeft met een Vereniging van Mede-eigenaars (VME) of een Sociale Huisvestingsmaatschappij (SHM), die dan op hun beurt individuele contracten hebben met de eindgebruikers aan wie zij de warmte of koeling doorverkopen. Er worden definities ingevoerd van "tussenpersonen bij de levering van thermische energie" en "eindgebruikers van thermische energie". Doorheen het Energiedecreet worden de bepalingen aangepast aan deze nieuwe actoren, zoals bijvoorbeeld de taken van de VREG.

2.2. Aansprakelijkheid van de netbeheerder

Dit ontwerp van decreet legt aan de netbeheerder een nieuwe forfaitaire vergoedingsplicht op in geval van laattijdige plaatsing van een digitale meter bij een netgebruiker die expliciet om die plaatsing heeft verzocht. Verder wordt bij de bestaande vergoedingen voor laattijdige aansluiting en voor langdurige stroomonderbreking geen onderscheid meer gemaakt tussen huishoudelijke en niet-huishoudelijke netgebruikers, maar wel tussen wooneenheden en niet-wooneenheden, zodat tweedeverblijvers niet langer een hogere vergoeding ontvangen dan gedomicilieerden.

2.3. Flexibiliteit

Dit ontwerp van decreet breidt het toepassingsgebied van niet-gereserveerde technische flexibiliteit uit, door de voorwaarde van telecontrole te schrappen. Telecontrole is immers slechts één manier om modulatie toe te passen. Om voldoende snel te kunnen inspelen op nieuwe technieken en nieuwe trends, wordt

in het Energiedecreet bepaald dat productie-installaties en elektriciteitsopslagfaciliteiten verplicht kunnen worden gemoduleerd in geval van onvoorziene uitzonderlijke netuitbatingsomstandigheden en als alle commerciële middelen uitgeput zijn, ongeacht of ze over telecontrole beschikken.

Daarnaast wordt het toepassingsgebied van enerzijds gereserveerde en anderzijds niet-gereserveerde technische flexibiliteit verduidelijkt door aan te geven dat buitengewone omstandigheden en onvoorziene uitzonderlijke netuitbatingsomstandigheden naast elkaar bestaan. Verder wordt er duidelijk gemaakt dat er in onvoorziene uitzonderlijke netuitbatingsomstandigheden kan worden afgeweken van de inzet van commerciële middelen indien deze economisch niet efficiënt zouden zijn.

2.4. Leveranciers in moeilijkheden

Naar aanleiding van drie leveranciers die in de winter '21-'22 zich genoodzaakt zagen hun levering stop te zetten, hebben het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering de afgelopen maanden al enkele aanpassingen doorgevoerd aan de noodleveranciersregeling. Om ook in de toekomst een performante noodleveranciersregeling in Vlaanderen te blijven garanderen, voorziet voorliggend ontwerpdecreet in een aantal bijkomende wijzigingen van het Energiedecreet ten aanzien van leveranciers in moeilijkheden. Algemeen kan worden gesteld dat de betrokken partijen graag vroeger op de hoogte zouden worden gebracht van het feit dat een commerciële leverancier in de problemen zit. Daarom wordt voorgesteld om een decretale verplichting in te voeren dat de VREG verwittigd wordt bij een opstart van een faillissementsprocedure of aanvraag van een gerechtelijke reorganisatieprocedure, evenals bij navolgende beslissingen van de ondernemingsrechtbank in die insolventieprocedures. Om een logische en duidelijke situatie te creëren, wordt verder in dit ontwerp van decreet voorzien dat de leveringsvergunning van rechtswege wordt opgeheven bij faillissement of gerechtelijke reorganisatie.

2.5. Actualisaties bandingfactoren

De bandingfactoren worden conform artikel 7.1.4/1, §4 van het Energiedecreet enkel geactualiseerd afhankelijk van de elektriciteitsprijs. De bandingfactoren van projecten met brandstofkosten worden zelfs helemaal niet geactualiseerd. Gelet op de snel stijgende energieprijzen is het gerechtvaardigd om ook de bandingfactoren van projecten met een startdatum vanaf 1 januari 2013 te actualiseren. Voorgesteld wordt om daarbij niet enkel afhankelijk van de elektriciteitsprijs te actualiseren, maar op basis van de opbrengst aan elektriciteit en overige kosten en/of opbrengsten van ingaande en uitgaande energetische stromen van het project.

Het Energiebesluit zal de methode van actualisatie voor projecten met een mogelijke brandstofkost beschrijven. Er wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien om te bepalen vanaf wanneer de actualisaties zullen plaatsvinden. De Vlaamse Regering kan ook bijkomende ingaande en uitgaande stromen vastleggen die beschouwd moeten worden in de berekening van de actualisatie van de onrendabele top.

2.6. Aanpassing quota groenestroom- en warmtekrachtcertificaten

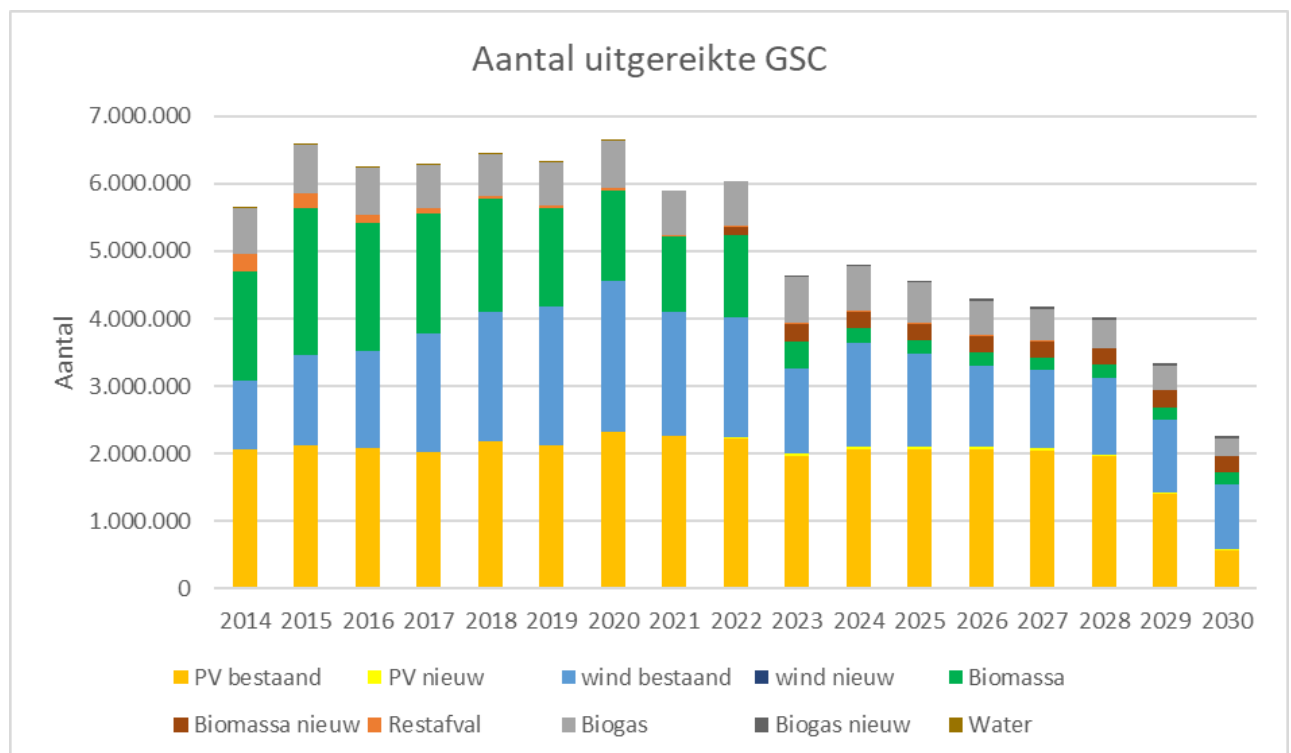
Deze legislatuur werden een aantal significante maatregelen genomen om de steun voor groenestroomproductie op basis van groene stroom certificaten (GSC) efficiënter te maken: de afstemming van de IRR op meer marktconforme (lagere) rentevoeten, de geleidelijke afbouw van de maximale bandingfactoren,....

Daarnaast is voor een belangrijk deel ook overgestapt van exploitatiesteun op basis van groenestroomcertificaten naar investeringssteun (vb. voor PV-projecten van 25 tot 5.000 kW is de call groene stroom uitgebreid). Voor een deel wordt ook meer ingezet op verplichtingen (vb. een hoger minimum aandeel hernieuwbare energiebronnen in energieprestatieregelgeving, de uitwerking van een PV-verplichting op grote daken).

Ook de sterk gestegen en nog voor jaren hoge elektriciteitsprijzen betekenen dat voor de geactualiseerde projectcategorieën (zon en wind) en voor toekomstige projecten de bandingfactor de volgende jaren verlaagt en zelfs nul kan zijn.

We verwachten begin 2023 ook de stopzetting van een grootschalig bestand biomassaproject in Gent en de komende jaren ook de stopzetting van de steun aan andere projecten die aan het einde van hun steunduur komen.

Dit alles heeft tot gevolg dat momenteel en de komende jaren minder groenestroomcertificaten zullen toegekend worden. Het VEKA heeft hiervoor onderstaande prognose gemaakt. Daarbij is ook rekening gehouden met de vervanging van installaties en de groei van de groenestroomproductie die in het Vlaams Energie- en Klimaatplan en in verdere afspraken is vooropgesteld.

Op basis van gedetailleerde simulaties berekende het VEKA dat de dalende toekenning van groenestroomcertificaten in combinatie met de huidige quota op korte termijn zal leiden tot een tekort aan certificaten op de markt. Dit was ook reeds zichtbaar in de recentere inleveringsrondes waarbij het overschot van het maximum van 204% in 2016 daalde naar 77% in 2020, naar 72% in 2021, en naar 46% in 2022 (in deze daling speelde ook de opkoop van groenestroomcertificaten tot 2021 een rol). In de onderstaande prognose is geen verdere opkoop van groenestroomcertificaten voorzien.

Daarbij is er voor de eerstkomende jaren ook rekening mee gehouden dat voor enkele bestaande productie-eenheden op basis van biomassa nog een groot aantal achterstallige groenestroomcertificaten moeten toegekend worden en is er ook rekening mee gehouden dat er op basis van actualisaties van bandingfactoren meer

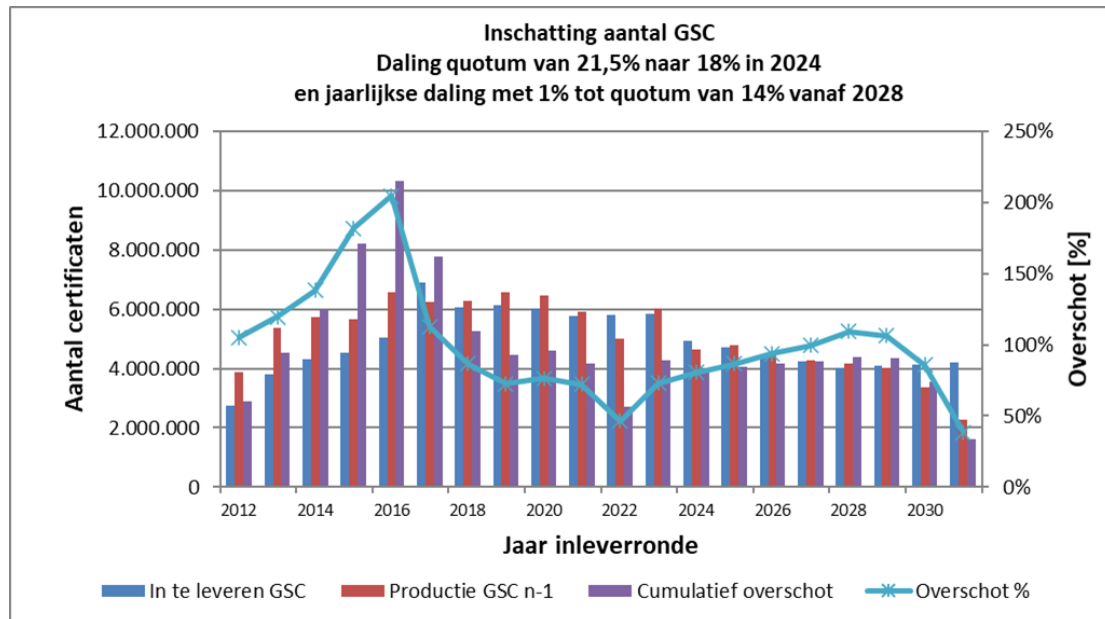
groenestroomcertificaten zullen toegekend worden wanneer de elektriciteitsprijzen terug zouden zakken tot een niveau tussen de huidige piekprijzen en de vroegere marktprijzen. In de prognoses is ook rekening gehouden met nieuwe projecten volgens de groeiscenario's voorzien in het Vlaams Energie- en Klimaatplan en de recent door de Vlaamse Regering verhoogde doelstelling voor wind en zon voor de jaren 2022 en 2023.

Zonder aanpassingen aan de quotumplicht zullen de elektriciteitsleveranciers niet meer kunnen voldoen aan de quotumplicht en daardoor hogere administratieve geldboetes moeten betalen (100 euro per GSC (boeteprijs) i.p.v. 93 euro per GSC (minimumsteun), wat de factuur voor de verbruikers zou verhogen.

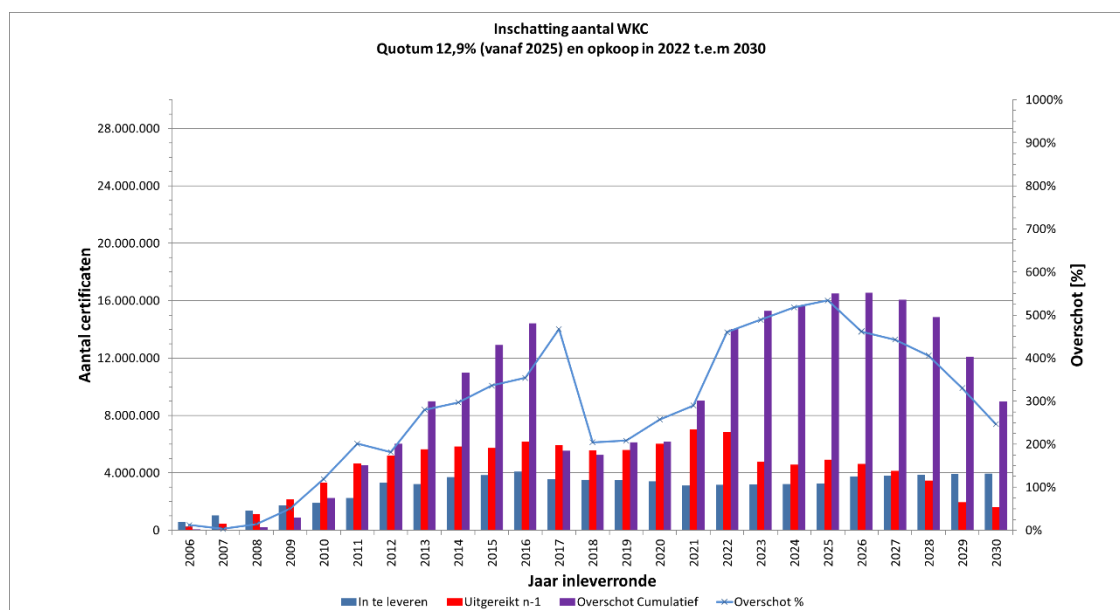
Anderzijds blijkt uit de prognoses van VEKA dat het opgebouwde overschot aan warmte-kranchcertificaten nog enkele jaren verder zou toenemen. Vanaf de inleveringsronde van 2027 en 2028 wordt een daling verwacht, onder meer door de eindigheid van de certificaten-toekenning voor bestaande installaties, en de recent besliste stopzetting van steun voor nieuwe en ingrijpend gewijzigde WKK-installaties op fossiele brandstof.

Daarom wordt in dit ontwerp van decreet voorgesteld de quota groenestroom- en warmte-kranchcertificaten aan te passen zoals verder in de artikelsgewijze toelichting wordt beschreven.

Voor groenestroomcertificaten wordt een quotumaanpassing voorgesteld die streeft naar een jaarlijks certificatenoverschot dat rond de 100% blijft. Het overschot aan groenestroomcertificaten zal naar schatting als volgt evolueren:

Voor warmte-kranchcertificaten zal door de quotumaanpassing en door de opkoop van warmte-kranchcertificaten met saldi uit het Energiefonds, het overschot aan warmte-kranchcertificaten naar schatting als volgt evolueren:

2.7. Uitbreiding bestedingsmogelijkheden Vlaams Klimaatfonds

Het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 bevat de decretale rechtsgrond van het Vlaams Klimaatfonds. In artikel 14, §5 van dat decreet is ingeschreven voor welke doeleinden de inkomsten van het Vlaams Klimaatfonds mogen aangewend worden.

In het licht van het Vlaams regeerakkoord zal het Vlaams Klimaatfonds worden aangesproken om een BRV-fonds op te starten dat kan dienen als flankerend beleid voor de implementatie van de bouwshift. Het terugdringen van bijkomende ruimte-inname voor wonen en werken levert immers ook een belangrijke bijdrage aan het behalen van onze klimaatdoelstellingen.

Daarom wordt thans aan het voormelde artikel 14, §5 toegevoegd dat die middelen ook mogen worden aangewend voor de uitvoering van het Vlaamse flankerend beleid voor de implementatie van het terugdringen van bijkomende ruimte-inname voor wonen en werken.

2.8. Verwerking van persoonsgegevens bij tegemoetkomingen

Heden beschikken de distributienetbeheerders niet over gegevens aangaande wie de eigenaar is van een bepaald gebouw, of wie over zakelijke rechten erop beschikt. Zij kennen enkel gegevens aangaande de afnemer. Dit is problematisch in het licht van het streven van de Vlaamse Regering om bij bepaalde premies (bijvoorbeeld de EPC-labelpremie) een onderscheid te maken tussen zittende en nieuwe eigenaars, of überhaupt voor premies die toekomen aan de eigenaar of investeerder, en niet aan de netgebruiker, die immers ook een huurder kan zijn (bijvoorbeeld de retroactieve investeringspremie). Door toegang te geven tot de gegevens van het kadaster en de bewaarder der hypotheek wordt dit geremedieerd.

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 vermeldt de ambitie om bij de toekenning van sociale maatregelen af te stappen van categoriale selectiviteit op basis van sociale statuten. Het werken met statuten brengt immers enkele uitgesproken nadelen met zich mee. Een uitgesproken nadeel van het werken met statuten is dat ze onderhevig kunnen zijn aan non-take-up. Wie zijn of haar rechten niet laat gelden op de hoofdmaatregel en dus geen statuut verwerft, zal ook niet kunnen

genieten van de afgeleide rechten. Daarnaast kan er ook een afhankelijkheidsval worden gecreëerd. Dit is het geval als het starten met betaalde arbeid ervoor zorgt dat het recht op een bepaald sociaal voordeel vervalt. Dit kan ertoe leiden dat het aannemen van werk niet langer loont. Tenslotte zijn er ook statuten waar geen inkomensonderzoek aan vooraf is gegaan, waardoor het hebben van dit statuut niet noodzakelijk samengaat met het hebben van een beperkt inkomen.

Voorgaande besluiten bepaalden reeds de overgang naar inkomensselectiviteit voor de renteloze energielening (Mijn VerbouwLening) en alle premies die gericht zijn op energiebesparing, kwaliteitsverbetering en aanpassing van de woning in het kader van de eengemaakte woningrenovatiepremie (Mijn VerbouwPremie). Voor de operationalisering hiervan werd een decretale basis gelegd, conform aan de verplichtingen opgelegd door de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), die de werkmaatschappij van de distributienetbeheerders, Fluvius, machtigt om voor de afhandeling van de aanvragen persoonsgebonden gegevens op te vragen bij verschillende authentieke bronnen en deze gegevens te verwerken.

Dit ontwerp van decreet omvat eenzelfde soort te verankeren uitgangpunten voor de kortingsbon voor de aankoop of verhuur van energiezuinige huishoudtoestellen, de energiescans voor wat betreft de basisscan, de opvolgscan type 1 en de scan met focus op leverancierswissel en toekomstige maatregelen met het oog de bevordering van het rationeel energiegebruik. De aanvraag van deze maatregelen zal op termijn via het uniek loket verlopen.

2.9. Gegevensuitwisseling omtrent verbouwen

Opdat de energiehuizen efficiënter en effectiever de toekenningsvoorwaarden voor de verbouwen kunnen controleren, wordt voorgesteld om in het Energiedecreet te voorzien in een decretale rechtsgrond waardoor de nodige persoonsgegevens kunnen worden opgevraagd, uitgewisseld en verwerkt teneinde de handhaafbaarheid van de verbouwen te kunnen garanderen.

2.10. EPB

Zoals reeds eerder werd voorzien in een uitzonderingsgrond voor nieuwbouwprojecten met een gefaseerde vergunning zodat de decretale indientermijn van vijf jaar voor elke EPB-eenheid van die vergunning wordt gerekend per fase waaronder zij valt en waaronder de werken aan die EPB-eenheid het eerst werden gestart, wordt in dit ontwerp van decreet eenzelfde uitzondering voorzien bij renovatieprojecten.

Ook wordt voorgesteld om, ter bescherming van de koper, bijkomende voorwaarden voor een rechtsgeldige overdracht van de aangifteplicht door een niet-promotor-bouweheer vast te leggen. Door vast te leggen dat in de authentieke akte vermeld moet worden dat de aangifteplicht overgedragen wordt, is de koper hier van in het begin al van op de hoogte. Op deze manier kan de koper het gebouw verder afwerken met bijkomende aandacht voor de energieprestatieregelgeving. Door daarnaast ook op te leggen dat er verplicht een tussentijds verslag opgemaakt moet worden en dat de verkoper alle nodige stavingstukken aan de koper moet bezorgen, beschikt de koper over de nodige informatie om zelf een gegronde en gestaafde EPB-aangifte te laten indienen.

Aangezien het toepassingsgebied van de minimale eisen inzake renovatie geldt bij elke notariële overdracht van de volle eigendom van of bij vestiging van erfpacht en opstalrecht op gebouwen, maar de *overdracht* van deze verplichting beperkt is

tot enerzijds erfenis en anderzijds tot schenking, verkoop, erfpacht en opstalrecht, wordt voorgesteld om het toepassingsgebied van de overdracht van de aangifteplicht ook uit te breiden tot het algemene toepassingsgebied van de verplichting, zodat gedurende de looptijd van de verplichting bij elke vorm van notariële overdracht in volle eigendom – en niet enkel bij verkoop en schenking – deze verplichting tevens wordt overgedragen.

2.11. Uitbreiding toezicht en sanctionering door de VREG

Om kwaliteitsvolle rapporteringen te verzekeren, wordt voorgesteld om de VREG de mogelijkheid te geven om een administratiefrechtelijke boete op te leggen indien een rapportering wel tijdig gebeurt, maar door een gebrek aan aandacht inaccuraat, onvolledig of inconsistent is. Ook wordt voor de VREG de mogelijkheid ingeschreven om de distributienetbeheerders in gebreke te stellen bij niet-naleving van de bepalingen van de tariefmethodologie en hen een administratieve boete op te leggen bij niet-naleving hiervan. Tot slot worden wijzigingen voorgesteld in de algemene administratieve boete die de VREG kan opleggen: deze kan al dan niet per kalenderdag zijn, en er kan ook een dwangsom per kalenderdag worden opgelegd.

2.12. Uitbreiding handhavingsmogelijkheden VEKA

Het ontwerpdecreet voorziet in een verruiming van de mogelijkheden voor het VEKA om sanctionerend op te treden bij het bezorgen van informatie die niet in overeenstemming is met de realiteit in dossiers voor groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten. Het opleggen van deze administratieve sancties wordt verantwoord door de maatschappelijke kosten die aan het ondersteuningsmechanisme verbonden zijn. Heden kan het VEKA conform artikel 13.4.2/1 van het Energiedecreet een administratieve geldboete opleggen als de eigenaar van een productie-installatie of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen informatie heeft overgemaakt die op het moment van de feiten niet consistent of niet in overeenstemming met de realiteit is, voor zover daardoor onterecht steun is ontvangen. Als er echter (nog) niet is vastgesteld dat er onterecht steun werd ontvangen, dan beschikt het VEKA niet over een sanctiebevoegdheid. Voorgesteld wordt om, onverminderd artikel 13.4.2/1, §§ 1, 2 en 3 van het Energiedecreet, het VEKA ook een sanctiemogelijkheid te geven als het bezorgen van inconsistente of foutieve informatie (nog) niet heeft geleid tot het verkrijgen van onterechte steun.

Bovendien wordt aan het VEKA de bevoegdheid gegeven om te sanctioneren wanneer na het verstrijken van de daarvoor door het VEKA gegeven termijn, in gebreke blijft bij het niet bezorgen van informatie ter controle van naleving van de bepalingen in Titel VII, Hoofdstuk I en I/1 en bijbehorende uitvoeringsbesluiten. Bij het niet bezorgen van de nodige informatie heeft het VEKA momenteel geen handhavingsmogelijkheden.

De administratieve geldboete die het VEKA in deze gevallen kan opleggen ligt niet lager dan 500 euro en niet hoger dan 500.000 euro. Omdat er voor sommige grote productie-installaties jaarlijks miljoenen euro's aan groenestroomcertificaten (kunnen) worden ontvangen, wordt het bedrag van de maximaal op te leggen administratieve geldboete hoog gelegd. De boete moet immers de nodige afschrikkende werking hebben om verdere inbreuken te voorkomen. De hoogte van de administratieve geldboete zal per individueel geval gemotiveerd moeten worden en steeds proportioneel moeten zijn rekening houdend met de aard en de ernst van de inbreuk. Als de betrokkene na het opleggen van een administratieve geldboete de gevraagde informatie niet aan het VEKA bezorgt, kan een dwangsomboete opgelegd worden van 100 euro per kalenderdag dat de gevraagde informatie niet is bezorgd.

Daarnaast schrijft het ontwerpdecreet een handhavingsbevoegdheid voor het VEKA in in de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging. Wanneer een erkende technicus de meldingsplicht met betrekking tot keuring en onderhoud van een centraal stooktoestel zoals voorzien in het Stooktoestellenbesluit niet naleeft, legt het VEKA een administratieve geldboete op.

2.13. Verhoging EPC-boetes

Het energieprestatiecertificaat (EPC) wint steeds meer aan belang en vormt de basis voor de toekenning van enkele financiële instrumenten (zoals de EPC-labelpremie, het renteloos renovatiekrediet en de energielening+). De correctheid van het EPC wordt dus steeds belangrijker. Daarom wordt voorgesteld om de minimale boete voor het niet-correct rapporteren in het EPC voor de energiedeskundige op te trekken van 250 euro naar 500 euro. Op die manier kan de kwaliteit van het EPC als basis voor de financiële instrumenten gegarandeerd worden.

Daarnaast wordt het voor potentiële kopers ook steeds belangrijker om voorafgaand inzicht te krijgen in de energieprestatie van het gebouw dat ze wensen te kopen, aangezien dit invloed zal hebben op hun leningsbehoefte en terugbetalingscapaciteit. Daarom wordt ook voorgesteld om de minimale boete bij het niet-correct adverteren van de EPC-gegevens in commerciële advertenties te verhogen tot 500 euro.

Er wordt ook voorgesteld om de boete voor de opdrachthouder, lasthebber of gevolmachtigde (bijv. professionele makelaars) bij niet-correct adverteren te verhogen tot 750 euro. Als professioneel dient men namelijk sowieso op de hoogte te zijn van alle geldende regelgeving rond de verkoop en verhuur van een woning en draagt men dan ook een zwaardere verantwoordelijkheid dan een leek (niet-professioneel) in dezelfde situatie.

In gevallen van een algemene EPC-plicht is het niet interessant dat de boete voor het niet-beschikken over een EPC, bevrijdend zou werken. Daarom dient daarvoor voorzien te worden dat het VEKA een nieuwe termijn kan vastleggen waarbinnen de vastgestelde verplichting alsnog moet worden nageleefd. Als de eigenaar of gebruiker van het gebouw bij het verstrijken van die termijn nog steeds in gebreke blijft, zal het VEKA hem een nieuwe administratieve geldboete opleggen. Het VEKA zal ook een nieuwe termijn vastleggen waarbinnen de betreffende verplichting alsnog moet worden nageleefd. Deze procedure wordt herhaald tot aan de verplichting is voldaan.

Tot slot wordt wat betreft EPC nog bepaald dat ook het aandeel hernieuwbare energie of het label dat op basis daarvan wordt bepaald, vermeld moet worden in elke commerciële advertentie. Het ontbreken daarvan wordt ook gehandhaafd door het VEKA.

2.14. Supercap-regeling

Er worden twee definities ingevoerd en de supercap-regeling wordt gewijzigd om deze in overeenstemming te brengen met de nieuwe Europese staatssteunrichtsnoeren. Deze wijzigingen zullen samen met de in het Energiebesluit door te voeren wijzigingen in werking treden op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.

2.15. Gebruik van persoonsgegevens door de leveranciers

De leveranciers worden, net als de netbeheerders gemachtigd om voor de uitvoering van hun taken en verplichtingen of voor de uitvoering van het contract

met hun klanten het ondernemingsnummer, het rijksregisternummer of het BIS-nummer op te vragen en te verwerken.

2.16. Wijzigingen aan het stelsel van de groenestroomcertificaten

Er wordt voorzien in een uiterste termijn voor het indienen van verlengingsaanvragen en een retributie voor de behandeling van verlengingsdossiers.

2.17. Wettelijk voorrecht en hypotheek voor administratieve geldboetes

Momenteel is het Vlaamse Gewest een niet-bevoorrechte schuldeiser waardoor bijvoorbeeld bij faillissement de kans klein (tot onbestaande) is dat het Vlaamse Gewest zal worden vergoed, aangezien voorrang wordt gegeven aan de bevoorrechte schuldeisers. Met dit ontwerpdecreet wordt artikel 73 van het kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving van 22 maart 2019 van overeenkomstige toepassing gemaakt op de administratieve geldboetes die krachtens het Energiedecreet worden opgelegd. Hierdoor wordt in een wettelijk voorrecht en hypotheek voorzien voor alle krachtens het Energiedecreet opgelegde administratieve geldboetes.

2.18. Overige wijzigingen

De omschrijving van de bevoegdheid van de raad van bestuur van de VREG tot het sluiten van overeenkomsten en samenwerkingsverbanden wordt afgestemd op de eerder gewijzigde omschrijving van de bevoegdheden van de VREG ter zake. M.b.t. vergoedingen voor prestaties aan derden wordt een verwijzing naar de beheersovereenkomst vervangen door een verwijzing naar het ondernemingsplan.

Artikel 4.1.18 van het Energiedecreet wordt gewijzigd zodat de netbeheerder in geval de toegangshouder geen evenwichtsverantwoordelijke of bevrachter meer heeft de toegang tot zijn net alleen kan opschorten of beëindigen na voorafgaande toestemming door de VREG.

Er wordt een decretale basis voorzien voor de vrijwillige vernietiging van garanties van oorsprong in de centrale databank en de attestering hiervan door de VREG.

Tevens wordt voorgesteld om het toepassingsgebied van de verplichting om een energieprestatiecertificaat (EPC) over te dragen, volledig gelijk te schakelen met het toepassingsgebied van de renovatieverplichting voor residentiële of niet-residentiële gebouwen. De renovatieverplichting wordt namelijk opgelegd bij elke notariële overdracht in volle eigendom. De ontworpen bepaling voorziet dan ook om de verplichting om het EPC over te dragen, op te leggen bij elke notariële overdracht, en dus niet te beperken tot koop-verkoop.

Aanvullend voorziet het ontwerp van decreet ook in een uitbreiding van het toepassingsgebied van de *overdracht* van de renovatieverplichting tot het algemene toepassingsgebied van de verplichting, zodat gedurende de looptijd van de verplichting bij *elke* vorm van notariële overdracht in volle eigendom – en niet enkel bij verkoop, schenking, erfpacht en opstalrecht – de renovatieverplichting tevens wordt overgedragen.

Ook wordt een uitzondering ingeschreven m.b.t. het toepassingsgebied van de renovatieverplichting, voor overdrachten waarbij een van de (mede-)eigenaars in het residentieel gebouw in kwestie zijn hoofdverblijfplaats heeft en behoudt.

Verder wordt het mogelijk gemaakt om ook de beheerders van een gesloten distributienet, directe lijn, directe leiding, privé distributienet, gesloten industrieel net

en tractienet spoor te verplichten om de gegevens noodzakelijk voor het opmaken van het energierapport aan het VEKA mee te delen.

In het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het Energiedecreet wordt de overgangsbepaling voor de vrijstelling van elektriciteitsopslagfaciliteiten aangepast aan de nieuwe decretale deadline voor quotumverplichtingen.

Tot slot worden een aantal materiële vergissingen rechtgezet, zoals in de definities van dynamisch prijscontract en van eilandwerking, en in de recent ingevoerde vrijstelling van de certificatenplicht voor elektriciteitsopslagfaciliteiten.

3. Bevoegdheidsdelegatie

In de volgende artikelen van het ontwerp van decreet wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering gegeven om verdere uitvoeringsmaatregelen te nemen:

- artikel 26: De Vlaamse Regering kan bijkomende ingaande en uitgaande stromen vastleggen die beschouwd moeten worden in de berekening van de actualisatie van de onrendabele top.
- artikel 36: verwerking van persoonsgegevens bij tegemoetkomingen
- artikel 40: voor welk type lening welke persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens opgevraagd en verwerkt kunnen worden door de energiehuizen, bepaling van de bewaartermijn, voor welk type lening die persoonsgegevens door de energiehuizen aan het VEKA/ Agentschap Wonen-Vlaanderen moeten worden bezorgd, nadere voorwaarden en modaliteiten bepalen met betrekking tot de gegevensuitwisseling tussen de energiehuizen en het VEKA/ Agentschap Wonen-Vlaanderen
- artikel 40: nadere regels voor de vaststelling van de vorm en de inhoud van het tussentijdse verslag
- artikel 60: bepalen van de datum van inwerkingtreding van de wijzigingen in de actualisaties van de bandingfactoren en in de supercap-regeling

4. Toezicht en handhaving

De handhavingsmogelijkheden van de VREG worden uitgebreid, evenals die van het VEKA inzake certificandossiers en inzake de meldingsplicht voor keuring en onderhoud van een centraal stooktoestel. Verder wordt voorgesteld om bepaalde EPC-boetes te verhogen en wordt een wettelijk voorrecht en hypotheek ingevoerd voor alle op grond van het Energiedecreet opgelegde administratieve geldboetes.

II. TOTSTANDKOMINGSPROCEDURE

1. Gezamenlijk Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad)

De SERV en de Minaraad gaven op 29 augustus 2022 hun gezamenlijk advies. In hun advies gaan de SERV en de Minaraad enkel in op artikel 49 van het ontwerpdecreet, waar nieuwe bestedingsmogelijkheden van het Vlaams Klimaatfonds worden voorgesteld, m.n. het overmaken van middelen naar een op te starten BRV-fonds.

Hoewel de raden het belang onderschrijven van een gedegen ruimtelijk beleid en begrijpen dat dergelijk ruimtelijk beleid, op termijn, een belangrijke bijdrage kan leveren aan het terugdringen van de Vlaamse broeikasgasemissies en hoewel de raden het belang erkennen van de realisatie van de bouwshift en de noodzaak om daarvoor voldoende middelen uit te trekken, lijkt de uitbreiding van de bestedingsmogelijkheden van het Vlaams Klimaatfonds hen niet kostenefficiënt.

De SERV en de Minaraad wijzen erop dat kostenefficiëntie een fundamenteel principe is dat steeds door de Vlaamse Regering naar voor geschoven werd bij de aanwending van middelen uit het Vlaams Klimaatfonds. Volgens de raden lijkt de overheveling van significante bedragen (tot 100 miljoen euro/jaar) vanuit het Vlaams Klimaatfonds naar het BRV-fonds, dat in belangrijke mate ingezet zou worden voor de betaling van planschadevergoedingen, in tegenspraak met dat principe omdat die op korte termijn weinig of geen emissiereducties zouden teweegbrengen.

De SERV en de Minaraad merken op dat de urgente afbouw van het verbruik en van de afhankelijkheid van (Russische) fossiele brandstoffen niet beantwoord lijkt door de verschuiving van middelen naar het BRV-fonds, gezien de eerder trage en soms onzekere effecten van het ruimtelijk beleid.

De raden vragen om deze bijkomende bestedingsmogelijkheid vanuit het Vlaams Klimaatfonds te heroverwegen en om de beperkte klimaatfondsmiddelen voor niet-ETS mitigatiebeleid in Vlaanderen volledig in te zetten op de maatregelen die:

- op de meest kostenefficiënte manier de Vlaamse broeikasgasemissiereducties realiseren;
- op de snelst mogelijke manier de fossiele brandstofafhankelijkheid reduceren;
- prioritair gericht zijn op huishoudens en bedrijven/organisaties die de noodzakelijke maatregelen zelf niet kunnen financieren.

Aan deze vraag van de SERV en de Minaraad wordt geen gevolg gegeven. Het terugdringen van bijkomende ruimte-inname voor wonen en werken levert immers ook een belangrijke bijdrage aan het behalen van onze klimaatdoelstellingen. Daarom werd in het Vlaams regeerakkoord voorzien dat het Vlaams Klimaatfonds zou worden aangesproken om een BRV-fonds op te starten.

2. Advies van de VREG

De VREG gaf op 26 juli 2022 zijn advies ADV-2022-03. In zijn advies verwelkomt de VREG een heel aantal van de in het ontwerpdecreet opgenomen wijzigingen, zoals onder meer de uitbreiding van zijn handhavingsbevoegdheden. De VREG formuleert wel opmerkingen bij de volgende bepalingen:

- ARTIKELEN 9 EN 10 (thans artikelen 10 en 11): De VREG merkt op dat enkel een vergoeding wordt voorzien bij overschrijding van de plaatsingstermijn van de digitale meter op vraag, terwijl er naast de plaatsingstermijn ook een termijn voor het aanleveren van de offerte wordt vastgesteld in artikel 3.1.55 van het Energiebesluit. De VREG vreest dat de distributienetbeheerder de aanlevering van de offerte zou kunnen gebruiken om de start van de plaatsingstermijn uit te stellen om zo een eventuele vergoeding te ontwijken. Daarom stelt de VREG voor om ook een forfaitaire vergoeding te voorzien bij niet-naleving van de termijn van tien werkdagen voor de aanlevering van de offerte. Aan dit voorstel van de VREG wordt tegemoet gekomen.
- ARTIKEL 11 (thans artikel 12): De VREG merkt op dat de voorziene aanpassingen aan het toepassingsgebied van niet-gereserveerde technische flexibiliteit verregaande gevolgen hebben:
  - De afbakening tussen enerzijds buitengewone omstandigheden en anderzijds onvoorziene uitzonderlijke netuitbatingsomstandigheden koppelt de toepassing van gereserveerde dan wel niet-gereserveerde technische flexibiliteit volledig los van elkaar. De VREG merkt daarbij op dat dit het risico inhoudt dat netbeheerders sneller naar niet-gereserveerde technische flexibiliteit zullen teruggrijpen. Een onvoorziene situatie kon voorheen immers opgevangen worden door

gereserveerde en niet-gereserveerde technische flexibiliteit, en nu enkel nog door niet-gereserveerde technische flexibiliteit.

- Door de schrapping van de beperking tot installaties met telecontrole kan de categorie van installaties die onder niet-gereserveerde technische flexibiliteit vallen, ruimer worden (indien ook het Energiebesluit in lijn met het Energiedecreet wordt aangepast).
- Door de schrapping van de vereiste dat gereserveerde technische flexibiliteit moet uitgeput zijn, moet de netbeheerder in geval van onvoorziene uitzonderlijke netuitbatingsomstandigheden enkel nog nagaan of er commerciële flexibiliteit aanwezig is.

De VREG merkt op dat dit ertoe leidt dat de kans voor productie-installaties om afgeregeld te worden zonder vergoeding veel substantiëler wordt, aangezien het Energiebesluit slechts in beperkte gevallen in een vergoeding voorziet binnen de niet-gereserveerde technische flexibiliteit. De VREG herhaalt hierbij zijn opmerking dat conform de Elektriciteitsverordening elke afregeling in principe dient gecompenseerd te worden.

Deze opvatting van de VREG dient te worden genuanceerd. Het Energiedecreet voorziet op dit moment dat niet-gereserveerde technische flexibiliteit enkel kan worden ingezet als alle commerciële middelen en gereserveerde technische flexibiliteit uitgeput zijn. Doordat het toepassingsgebied van gereserveerde en niet-gereserveerde technische flexibiliteit, dat werd ingevuld door de Vlaamse Regering via het Energiebesluit, grotendeels overlapt, is de kans heel groot dat gereserveerde technische flexibiliteit op hetzelfde moment zal uitgeput zijn als niet-gereserveerde technische flexibiliteit en de netbeheerder dus nooit niet-gereserveerde technische flexibiliteit zal kunnen inzetten. Het onderscheid tussen beide soorten omstandigheden en types van technische flexibiliteit dreigt daardoor te worden uitgehold.

Door in het voorliggende ontwerpdecreet niet-gereserveerde technische flexibiliteit los te koppelen van gereserveerde technische flexibiliteit wordt de toepassing ervan enkel bepaald door het soort van omstandigheden die een lokale congestie veroorzaken, nl. buitengewone omstandigheden in het geval van gereserveerde technische flexibiliteit en onvoorziene uitzonderlijke netuitbatingsomstandigheden in het geval van niet-gereserveerde technische flexibiliteit. Dit maakt de toepassing van beide types van technische flexibiliteit duidelijker en eenduidiger, zoals ook door de VREG wordt bevestigd. Daarbij kunnen er ook geen interpretatieverschillen optreden over het feit dat gereserveerde technische flexibiliteit al dan niet uitgeput zou zijn.

Het moet ook benadrukt dat, vooraleer niet-gereserveerde technische flexibiliteit kan ingezet worden, de netbeheerder nog altijd maximaal zal moeten inzetten op commerciële middelen. In het ontwerpdecreet wordt daar de voorwaarde aan toegevoegd dat deze commerciële middelen economisch efficiënt moeten zijn, aangezien dit momenteel nog niet expliciet wordt vermeld in het Energiedecreet. Zonder dit expliciet te vermelden zou het mogelijk zijn dat de netbeheerder tegen elke kost commerciële middelen zou moeten inzetten, ook al zijn deze niet economisch efficiënt, tot deze uitgeput zouden zijn. Indien de commerciële middelen uitgeput zijn of economisch niet efficiënt zijn, kan de netbeheerder niet-gereserveerde technische flexibiliteit toepassen. Afregeling zonder compensatie voor het gemoduleerde volume is enkel mogelijk in de eerste vier uur na de eerste modulatie door toedoen van lokale congestie én wanneer het aansluitingscontract niet in garanties op injectie voorziet in onvoorziene uitzonderlijke netuitbatingsomstandigheden. Na vier uur modulatie wordt er altijd een

compensatie voorzien. De berekening daarvan is dezelfde als bij gereserveerde technische flexibiliteit.

In tegenstelling tot wat de VREG stelt, voorziet de Elektriciteitsverordening wel een uitzondering op het principe van de compensatie, nl. wanneer de producent een aansluitovereenkomst heeft aanvaard waarin de vaste levering van energie niet is gewaarborgd. Daarom werd in het Energiebesluit de vergoeding gekoppeld aan het aansluitingscontract.

Gelet op al de bovenstaande elementen, wordt het advies van de VREG op dit punt niet gevolgd.

- ARTIKEL 13 (thans artikel 14): De VREG is geen voorstander van een automatische intrekking van de leveringsvergunning wanneer een procedure van gerechtelijke reorganisatie van een houder van een leveringsvergunning wordt opgestart. De VREG is van oordeel dat het in die situatie beter is om een appreciatiebevoegdheid te behouden, aangezien een gerechtelijke reorganisatie, anders dan een faillissement, als doel heeft om onder toezicht van de rechter de continuïteit van een onderneming in moeilijkheden of haar activiteiten te behouden.

Met het decreet van 28 oktober 2021 werden de gevallen waarin de netbeheerder optreedt als noodleverancier uitgebreid. In artikel 4.3.3 van het Energiedecreet werd opgenomen dat de netbeheerder vanaf de opening van een procedure van gerechtelijke reorganisatie ten aanzien van een leverancier, voor de afnemers van die betrokken leverancier optreedt als noodleverancier. Dit impliceert dat de leverancier vanaf het opstarten van een procedure van gerechtelijke reorganisatie niet meer kan leveren aan zijn afnemers. Omwille van de duidelijkheid voorziet dit ontwerpdecreet daarom in een opheffing van rechtswege van de leveringsvergunning.

Een bijkomend element voor die voormelde regeling is dat conform artikel 3.2.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 de houder van een leveringsvergunning over voldoende financiële en technische capaciteit dient te beschikken om de levering van elektriciteit of aardgas aan zijn klanten te verzekeren. Het feit dat een leverancier een procedure van gerechtelijke reorganisatie opstart, houdt dan ook in dat dit eigenlijk niet langer het geval is. Het logische gevolg is dan ook dat de vergunning van een dergelijke leverancier, die toch al een de facto leveringsverbod onderworpen is en niet langer actief kan zijn op de Vlaamse energiemarkt, wordt ingetrokken.

Niets weerhoudt een dergelijke leverancier overigens om na het einde van de periode van gerechtelijke reorganisatie een nieuwe leveringsvergunning aan te vragen, mits dan voldaan is aan de reglementair vastgestelde voorwaarden om zo'n leveringsvergunning te verkrijgen.

Er wordt daarom geen gevolg gegeven aan het advies van de VREG.

- ARTIKEL 24 en 25 (thans artikelen 28 en 29): De VREG merkt op dat de prijzen van groenestroomcertificaten momenteel al licht stijgen en dat het, zelfs met uitgebreide informatie over de uitreikingen, bijzonder moeilijk blijft om een juist quotumpercentage te bepalen. In het Certificatenmarktrapport 2022¹ stelde de VREG namelijk vast dat meer dan de helft van het groenestroomcertificatenoverschot niet in handen is van de leveranciers en/of netbeheerders, maar wel van andere rekeninghouders. Als deze laatste partijen niet actief meedoen aan de certificatenmarkt, is

---

¹ Certificatenmarktrapport 2021-2022 (RAPP-2022-13) van 7 juni 2022, te consulteren op: <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2022-13.pdf>.

volgens de VREG het eigenlijke overschot dat beschikbaar is voor de toegangshouders om te voldoen aan hun certificatenverplichtingen nog heel wat kleiner dan aangegeven in de prognoses van het VEKA. De VREG stelt vast dat er in aanloop naar de deadline van de certificatenverplichtingen opvallende prijsstijgingen waren. De VREG wijst erop dat het aanbod aan certificaten klein bleek en toegangshouders problemen hadden om de benodigde steuncertificaten te verzamelen aan een redelijke prijs. Volgens de VREG bestaat de kans dat toegangshouders na dit jaar gaan besluiten om nog meer op voorhand een voldoende grote voorraad groenestroomcertificaten aan te leggen, zodat ze niet meer last-minute op zoek moeten gaan naar certificaten. Daardoor kan de vraag naar groenestroomcertificaten stijgen of hetzelfde blijven, zelfs met een gedaald quotumpercentage.

De VREG merkt op dat de prijzen van de groenestroomcertificaten reeds gestegen zijn en er reeds een krapte is op de markt. Dit wordt ook verklaard doordat een deel van de certificaten wordt opgekocht door niet-certificaatplichtige partijen en doordat leveranciers zich reeds indekken door voor een langere termijn certificaten in te kopen die overeenstemt met de termijn van hun leveringscontracten.

Rekening houdend met deze opmerkingen, wordt het advies van de VREG gevolgd en wordt het quotum voor groenestroomcertificaten verder verlaagd.

3. Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC)

De VTC gaf op 19 juli 2022 haar advies. In haar advies haalde de VTC de hierna volgende punten aan:

- De VTC vraagt om de formulering van het ingevoegde artikel 8.8.1 te herbekijken. Dit artikel machtigt rechtstreeks de Regering zelf om persoonsgegevens op te vragen (en niet een specifieke administratie met een operationele taak). De VTC gaat ervan uit dat het niet de bedoeling is om de Vlaamse Regering zelf verwerkingsverantwoordelijke te maken. De VTC merkt verder op dat voor een aantal andere verwerkingen nog een verwerkingsverantwoordelijke dient aangeduid te worden, met name, voor artikel 12, vermoedelijk de netbeheerder en voor artikel 14, vermoedelijk de VREG.

Het is inderdaad niet de bedoeling om de Vlaamse Regering zelf verwerkingsverantwoordelijke te maken. Toch hoeft de formulering van het nieuwe artikel 8.8.1 niet te worden aangepast. In het tweede lid wordt immers delegatie verleend aan de Vlaamse Regering om de gegevens te laten opvragen en verwerken door een dienst van de Vlaamse Overheid, de distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij of de energiehuizen. Wanneer de aanvraag en behandeling van premies gebeurt via het uniek loket, wordt via artikel 12.6.1. van het Energiedecreet bepaald wie verwerkingsverantwoordelijke is. Zo niet, kan de Vlaamse Regering de verwerkingsverantwoordelijke aanwijzen bij uitvoeringsbesluit.

Wat het aanwijzen van de verwerkingsverantwoordelijke in artikel 12 en artikel 14 betreft, dient erop gewezen dat in het derde lid van het nieuwe artikel 4.1.26/2 van het Energiedecreet, zoals dat wordt vervangen door artikel 12 van het ontwerpdecreet, de netbeheerder wel degelijk reeds als verwerkingsverantwoordelijke wordt aangeduid. De opmerking van de VTC is ten aanzien van dit artikel dus onterecht. Artikel 14 van het ontwerpdecreet handelt over het meedelen van gegevens betreffende

faillissement of gerechtelijke reorganisatie van leveranciers. Uit het overzicht van de energieleveranciers op de website van de VREG (<https://www.vreg.be/nl/leveranciers>) blijkt dat de leveranciers steeds rechtspersonen zijn. De vermelde gegevens kwalificeren dus niet als persoonsgegevens. In tegenstelling tot wat de VTC adviseert, dient dus geen verwerkingsverantwoordelijke aangeduid te worden.

- Gelet op de lijst van de VTC² met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG, meent de VTC dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn. De VTC verwijst in dit kader meer bepaald naar punt 3) van deze lijst waarin de systematische uitwisseling van gezondheidsgegevens en financiële gegevens tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken is opgenomen.

Een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling zal zodoende nog worden uitgevoerd alvorens de maatregelen in werking treden.

- De VTC merkt op dat niet verduidelijkt wordt, noch in het ontwerp, noch in de memorie, waarom in artikel 32 (het ontworpen artikel 9.1.4) vorige adressen opgevraagd worden. De VTC beveelt aan om minstens in de memorie een verduidelijking op te nemen.

Naar aanleiding van de opmerking van de VTC werd vastgesteld dat de vorige adressen inderdaad geen noodzakelijk gegeven zijn in het kader van de verwerking van persoonsgegevens door de energiehuizen. Dit gegeven wordt dan ook verwijderd uit het ontworpen artikel.

- De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever en stelt dat de categorieën van gegevens in de decreten dienen bepaald te worden. De VTC merkt op dat de artikelen 29 en 30 van het ontwerpdecreet, voor wat de aanvragers van een tegemoetkoming betreft, evenwel delegatie geven aan de Vlaamse Regering.

De vermelde artikelen geven delegatie aan de Vlaamse Regering, omdat nog niet geweten is welke voorwaarden aan de tegemoetkomingen zullen verbonden worden. Wanneer de aanvraag en behandeling van premies gebeurt via het uniek loket, wordt via artikel 12.6.1. van het Energiedecreet bepaald welke categorieën van persoonsgegevens kunnen opgevraagd en verwerkt worden. Zo niet, kan de Vlaamse Regering bij uitvoeringsbesluit, samen met het bepalen van de inhoudelijke premievoorwaarden, bepalen welke categorieën van gegevens noodzakelijk zijn voor de behandeling van de premieaanvragen.

Om tegemoet te komen aan de opmerking van de VTC worden de categorieën van gegevens die minstens zullen opgevraagd en verwerkt worden, reeds opgesomd in het ontwerpdecreet.

- Verder stelt de VTC dat rekening moet gehouden worden met de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen, die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer.

---

² Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 3.54 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties, <https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC O 2020 01 DPIA lijsten v1 voor web.pdf>.

De VTC wijst erop dat in het ontwerpdecreet specifiek de mededeling wordt geregeld van gegevens. Met name zullen de energiehuizen bepaalde categorieën van persoonsgegevens kunnen doorgeven aan Wonen Vlaanderen en het VEKA en gegevens kunnen uitwisselen met lokale besturen. De VTC merkt op dat daarom rekening zal moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008³, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

Voor wat de gegevensuitwisselingen betreft waarvan sprake in artikel 32 van het ontwerpdecreet met de FOD Financiën, het Rijksregister en de Kruispuntbank Sociale Zekerheid, stelt de VTC dat rekening dient gehouden te worden met artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.

Van de opmerking met betrekking tot de af te sluiten protocollen wordt akte genomen en dit zal worden in orde gebracht bij de implementatie van dit decreet.

Wat het gebruik van het rijksregisternummer en de mededelingen van gezondheidsgegevens betreft, dient erop gewezen te worden dat deze maatregel wordt genomen in het kader van de impliciete bevoegdheden, vermeld in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Deze maatregel is immers strikt noodzakelijk voor de uitvoering van de gewestelijke bevoegdheden met betrekking tot energie, aangezien de Vlaamse overheid zelf niet over de noodzakelijke gegevens met betrekking tot handicaps en dergelijke beschikt. De maatregel heeft bovendien maar een marginale weerslag, doordat alleen in informatieverstrekking wordt voorzien en er niet inhoudelijk op de bevoegdheden van de federale instelling wordt ingegrepen. De maatregel gaat daarbij ook niet verder dan nodig en is om die reden evenredig met het gestelde doel. Net omdat de maatregel niet ingrijpt op de inhoudelijke bevoegdheden van het Rijksregister en de KSZ en louter een informatiedoorstroming beoogt, is ook voldaan aan de eis tot mogelijke differentiatie. Het is overigens, gelet op de AVG, noodzakelijk dat de essentiële elementen van die informatieoverdracht van persoonsgegevens decretaal worden verankerd.

- Wat de bewaartermijn betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt voor artikel 14 en artikel 29-30. Voor artikel 32 wordt delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering, die een termijn kan bepalen niet langer dan noodzakelijk en maximum 30 jaar. De VTC merkt daarbij op dat het niet duidelijk is, en ze kan dit ook niet afleiden uit de memorie, waarom deze termijn niet decretaal bepaald kan worden. Wat artikel 12 betreft, merkt de VTC op dat de bewaartermijn van 5 jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten en in elk geval maximum 10 jaar niet wordt verantwoord in het ontwerpdecreet of de memorie, zodat niet kan nagegaan worden of voldaan wordt aan de minimale gegevensverwerking. De VTC wijst erop dat het voor de betrokkene immers duidelijk moet zijn hoelang

---

³ Decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden en dat hiervoor enerzijds moet gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging moet worden gemaakt.

In het licht van artikel 6.3 van de AVG adviseert de VTC om in het ontwerpdecreet de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens (duidelijker) criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

Wat betreft artikel 14 kan er ook hier op worden gewezen dat dit artikel handelt over het meedelen van gegevens betreffende faillissement of gerechtelijke reorganisatie van leveranciers. Uit het overzicht van de energieleveranciers op de website van de VREG (<https://www.vreg.be/nl/leveranciers>) blijkt dat de leveranciers steeds rechtspersonen zijn. De vermelde gegevens kwalificeren dus niet als persoonsgegevens. In tegenstelling tot wat de VTC adviseert, dient dus geen bewaartermijn vastgelegd te worden.

Wat betreft artikel 29-30 zal de bewaartermijn door de Vlaamse Regering bij uitvoeringsbesluit bepaald worden, op het moment dat de inhoudelijke premievoorwaarden en de op te vragen en te verwerken gegevens bepaald worden. Wanneer de aanvraag en behandeling van premies gebeurt via het uniek loket, wordt de bewaartermijn bepaald in artikel 12.6.1. van het Energiedecreet.

Wat betreft artikel 32 is de bewaartermijn een letterlijke overname van de bewaartermijn zoals momenteel opgenomen in artikel 9.1.4 van het Energiedecreet. De bewaartermijn, zoals opgenomen in dit artikel, heeft betrekking op de persoonsgegevens die in het kader van verschillende leningen verwerkt kunnen worden (waaronder de energielening+ en de verbouwlening). De bewaartermijn moet worden geregeld in een besluit van de Vlaamse Regering, aangezien het Energiedecreet van 8 mei 2009 een delegatie bevat aan de Vlaamse Regering om steunprogramma's ter ondersteuning van de energetische renovatie van niet-energiezuinige woningen of wooneenheden met tegemoetkomingen ten voordele van nieuwe eigenaars van die woningen of wooneenheden te ontwikkelen en er op decretaal niveau nog geen sprake is van de verbouwlening of energielening+. Het volledige pakket met betrekking tot de verschillende leningen wordt dan ook bij uitvoeringsbesluit vastgesteld. Het is om die redenen dus ook niet mogelijk om de betrokkenen en de bewaartermijn van de gegevens te bepalen op decretaal niveau.

Wat betreft artikel 12, wordt de in ontwerpdecreet voorziene bewaartermijn mede verantwoord door de verjaringstermijnen. Voor facturen van leveranciers van elektriciteit en gas bestaat er een specifieke verjaringstermijn van vijf jaar. Dit werkt deels door richting de distributienetbeheerders.

- De VTC merkt op dat het ontwerpdecreet geen bepalingen bevat over de juistheid van de persoonsgegevens. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijken hiertoe de nodige maatregelen nemen.

De VTC geeft niet aan dat deze opmerking noopt tot aanpassingen aan het ontwerpdecreet. In de praktijk zal hiermee uiteraard rekening moeten worden gehouden.

- De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het ontwerpdecreet aan te vullen met de verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke om de

vermeldingen zoals bedoeld in artikel 12 van de algemene verordening gegevensbescherming op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

In tegenstelling tot wat de VTC stelt, moeten de vermeldingen met betrekking tot juistheid van gegevens, rechten van betrokkenen en transparantie niet in de regelgeving worden opgenomen. Dit zijn immers verplichtingen die rechtstreeks voortvloeien uit de AVG en die zodoende rechtstreekse werking hebben, en waaraan de verwerker of verwerkingsverantwoordelijke op grond van de verordening ten alle tijden moet voldoen.

- De VTC wijst er tot slot op dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreffen, een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid. Ze verwijst daarbij naar artikel 32 van de AVG dat de verwerkingsverantwoordelijke verplicht om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen en waarin een aantal voorbeeldmaatregelen worden genoemd om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling⁴ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen⁵ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom. Voor het geval er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover⁶.

Ook hier geeft de VTC niet aan dat deze opmerking noopt tot aanpassingen aan het ontwerpdecreet. In de praktijk zal hiermee uiteraard rekening moeten worden gehouden.

4. Advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State

De Raad van State verleende haar advies nr. 72.164/3 op 20 oktober 2022. De Raad van State maakte de hierna volgende opmerkingen:

- De Raad bevestigt dat voor de decretale verplichting die in het ontworpen artikel 4.3.3, tweede en derde lid van het Energiedecreet wordt opgelegd aan het Openbaar Ministerie en de griffier van de ondernemingsrechtbank, om de VREG te verwittigen bij een opstart van een faillissementsprocedure of aanvraag van een gerechtelijke reorganisatieprocedure m.b.t. een leverancier die actief is in het Vlaamse Gewest, evenals bij navolgende beslissingen van de ondernemingsrechtbank in die insolventieprocedures, een beroep kan worden gedaan op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen). De Raad van State stelt dat kan worden aangenomen dat deze informatieverplichting noodzakelijk is voor de uitoefening van de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest, nl. om een performante

⁴ Aanbeveling CPBL nr. 01/2013 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>).

⁵ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>).

⁶ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

noodleveranciersregeling te blijven garanderen. De opstart van een faillissementsprocedure of een procedure van gerechtelijke reorganisatie is een wezenlijke aanwijzing voor het feit dat een commerciële leverancier in de problemen zit. Tevens oordeelt de Raad dat de aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en dat de weerslag van de ontworpen bepalingen op de federale aangelegenheid slechts marginaal is. De Raad verwijst daarbij, net zoals de memorie van toelichting, naar de gelijkaardige procedure waarin de federale wetgeving reeds voorziet voor wat betreft de FMSA. Bovendien blijft de verplichting beperkt tot faillissementsprocedures en procedures van gerechtelijke reorganisatie m.b.t. elektriciteits- of gasleveranciers, die volgens de Raad beperkt zullen zijn in aantal.

- Volgens de Raad van State voorziet artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, bedoeld in de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit', te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Inmiddels werd bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse toezichtcommissie (VTC) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG. Een apart advies van de GBA is dan ook niet nodig.

- De Raad van State merkt op dat de in het ontwerpdecreet voorziene wijzigingen aan de voorwaarden voor de toekenning van groenestroomcertificaten, de quotumplicht en de supercap-regeling betrekking hebben op regelingen die zijn aangemeld als staatssteun, en zelf ook als een regeling van staatssteun moeten worden beschouwd. De Raad wijst er op dat deze wijzigingen met toepassing van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, moeten worden aangemeld bij de Europese Commissie. Het gegeven dat de ontworpen wijzigingen bedoeld zijn om de bestaande regeling in overeenstemming te brengen met de richtsnoeren of bemerkingen van de Europese Commissie, doet hieraan volgens de Raad geen afbreuk.

Hierin kan de Raad van State niet worden gevolgd. De voorgestelde wijzigingen zullen er net toe leiden dat er minder steun wordt verleend. Bovendien betreft het dienstige maatregelen voor de nieuwe richtsnoeren staatssteun ten behoeve van klimaat, milieubescherming en energie 2022

(CEEAG). Overeenkomstig randnummer 468 a) van de nieuwe richtsnoeren moeten bestaande steunregelingen tegen uiterlijk 31 december 2023 worden gewijzigd om ze in overeenstemming te brengen met deze richtsnoeren. Met de ontworpen bepalingen wordt er gealigneerd op de CEEAG.

- Bij het ontworpen artikel 4.1.11/3, eerste lid, van het Energiedecreet, merkt de Raad op dat op het ogenblik dat het recht op een vergoeding door de distributienetbeheerder ontstaat, namelijk vanaf de eerste dag na de overschrijding van de aansluitingstermijn, er nog geen aansluiting is en er bijgevolg geen gewag kan worden gemaakt van een "netgebruiker". De Raad meent dat de bestaande woorden "aanvrager van een aansluiting op zijn net" beter overeenstemmen met de werkelijkheid en artikel 7, 1° van het ontwerpdecreet bijgevolg beter kan worden weggelaten. Deze opmerking van de Raad wordt gevolgd. Punt 1° van artikel 7 van het ontwerpdecreet wordt geschrapt.
- Wat de verwerking van persoonsgegevens bij de toekenning van leningen door energiehuisen betreft, zoals voorzien in het ontworpen artikel 9.1.4 van het Energiedecreet, wijst de Raad van State erop dat op grond van artikel 22 van de Grondwet de 'essentiële elementen' van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf moeten worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel 'essentiële elementen' uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

In het licht daarvan merkt de Raad op dat de met de verwerking nagestreefde doelstelling ten aanzien van de energiehuisen en ten aanzien van het VEKA impliciet kan worden afgeleid uit het ontworpen artikel 9.1.4. Luidens paragraaf 1, eerste lid van dit artikel vragen de energiehuisen immers de gegevens op en verwerken deze "in het kader van de uitvoering van hun taak, vermeld in artikel 9.1.1, 1°". In paragraaf 2, derde lid van het ontworpen artikel wordt het VEKA aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke "in het kader van het beheer van leningen". Ofschoon een uitdrukkelijkere regeling volgens de Raad van State aanbeveling verdient, lijkt wat de energiehuisen en het VEKA betreft, voldaan aan het vereiste vastleggen van de met de verwerking nagestreefde doelstelling.

Ten aanzien van het Agentschap Wonen-Vlaanderen daarentegen, ontbreekt volgens de Raad elke precisering van de met de verwerking van de gegevens door dat agentschap nagestreefde doelstelling. Tevens wordt de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens niet bepaald volgens de Raad. Het ontworpen artikel 9.1.4 moet bijgevolg worden aangevuld.

Aan deze opmerking van de Raad wordt deels gevolg gegeven. In paragraaf 3, derde lid wordt de nagestreefde doelstelling verduidelijkt door Wonen-Vlaanderen aan te duiden als verwerkingsverantwoordelijke "in het kader van de controle op de naleving van de leningsvoorwaarden die de Vlaamse Regering krachtens de Vlaamse Codex Wonen van 2021 vaststelt". Het vastleggen van de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens wordt via de delegatie in het vierde lid van paragraaf 3 (luidens dewelke de Vlaamse Regering nadere voorwaarden en modaliteiten kan bepalen voor de gegevensuitwisseling tussen de

energiehuizen en Wonen-Vlaanderen) aan de Vlaamse Regering gelaten. Overeenkomstig artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen behoort het vastleggen van de structuur van het Agentschap Wonen-Vlaanderen immers tot de bevoegdheid van de Vlaamse Regering en is het niet aan de decreetgever om daar een voorafname op te doen.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Dit decreet betreft een gewestbevoegdheid. Artikel 6, §1, VII van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen stelt dat de gewesten in ieder geval bevoegd zijn op vlak van het energiebeleid voor: de distributie en het plaatselijk vervoer van elektriciteit door middel van netten waarvan de nominale spanning lager is dan of gelijk is aan 70 kilovolt en de openbare gasdistributie, inclusief de bevoegdheid met betrekking tot de distributietarieven; de aanwending van mijn gas en van het gas afkomstig van hoogovens; de netten van warmtevoorziening op afstand; de valorisatie van steenbergen; de nieuwe energiebronnen met uitzondering van deze die verband houden met kernenergie; de terugwinning van energie door de nijverheid en andere gebruikers; en het rationeel energieverbruik.

Artikel 2

De wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van luchtverontreiniging voorziet momenteel dat de sanctionering van milieu-inbreuken en milieumisdrijven met betrekking tot deze wet en haar uitvoeringsbesluiten wordt geregeld in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Voorgesteld wordt om hiervan af te wijken voor niet-naleving van de meldingsplicht inzake keuring en onderhoud van een centraal stooktoestel. In dat geval legt het VEKA een administratieve geldboete op, die niet minder bedraagt dan 500 euro en niet meer dan 10.000 euro. Deze vork laat het VEKA onder meer toe rekening te houden met recidive om alsdan een hogere boete op te leggen.

Artikel 3

In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet worden enkele definities gewijzigd en worden enkele nieuwe definities ingevoegd:

- Punt 1°: In de definitie van dynamisch prijscontract wordt een foutieve verwijzing geschrapt. Artikel 1.1.3, 30°/0 van het Energiedecreet definieert dynamisch prijscontract als "een contract waarin de prijsvariatie op de spotmarkten van elektriciteit, waaronder de day-ahead- en de intradaymarkten, vermeld in artikel 2 van de verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie van 23 november 2017 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancering, wordt weerspiegeld in intervallen die ten minste overeenkomen met de marktvereffeningsperiode.". In artikel 2 van deze verordening (EU) 2017/2195 zijn evenwel geen definities opgenomen van "day-ahead markt" of "intradaymarkt", noch van "spotmarkt".
- Punt 2°: De huidige definitie van "eilandwerking" laat (verkeerdelijk) uitschijnen dat productie-installaties die aangesloten zijn op een gesloten distributienet dat gekoppeld is aan het transmissienet (dit is het geval voor de meeste gesloten distributienetten in het Vlaams Gewest) of op een gesloten industrieel net dat gekoppeld is aan het transmissienet juridisch gezien beschouwd kunnen worden als zijnde "in eilandwerking", terwijl dit

in realiteit dus niet het geval is. Voorgestelde bepaling heeft tot doel deze materiële fout recht te zetten.

- Punt 3°, 10° en 11°: Bij warmtenetten gebeurt het frequent dat enkel en alleen een Vereniging van Mede-eigenaars (VME) of een Sociale Huisvestingsmaatschappij (SHM) een contract heeft met de warmte- of koudeleverancier. Deze VME's of SHM's hebben dan op hun beurt individuele contracten met de eindgebruikers aan wie zij de warmte of koeling doorverkopen. Deze eindgebruikers staan dus niet rechtstreeks in contact met de warmteleverancier. Volgens de Europese regelgeving – meer in het bijzonder de Europese Energie-efficiëntie richtlijn 2012/27/EU, zoals aangepast door de Europese richtlijn 2018/2002 – moeten deze eindgebruikers evenwel ook beschikken over een aantal gelijkaardige rechten als de afnemers die wel een rechtstreeks contract hebben met de warmteleverancier. De Europese regelgeving voert expliciet dit onderscheid in tussen “afnemers van thermische energie” (*final customer*) en “eindgebruikers van thermische energie” (*final user*). Bepaalde rechten die gelden voor afnemers van thermische energie werden ook van toepassing gemaakt op eindgebruikers van thermische energie. Afnemers van thermische energie beschikken evenwel ook over een aantal rechten waar eindgebruikers van thermische energie dan weer niet over beschikken (cfr. artikel 3/1.4.1. van het Energiebesluit).

Aangezien het wetgevend kader vandaag deze doorlevering van warmte en koude toestaat (er is geen verbod op privé-distributie bij warmte, zoals vandaag wel het geval is bij elektriciteit en aardgas), moeten deze “tussenpersonen bij de levering van thermische energie” een decretale basis krijgen opdat zij enerzijds hun verplichtingen moeten kunnen opnemen t.a.v. de eindgebruikers en anderzijds moeten zij ook onder het toezicht van VEKA en de VREG vallen m.b.t. de al dan niet naleving van hun verplichtingen (waaronder verplichtingen inzake informatie, factureringen en rapportering).

Een aparte definitie voor “tussenpersonen bij de levering van thermische energie” dient te worden ingevoegd naar aanleiding van een advies van de Raad van State, waarin de Raad terecht opmerkt dat de definitie van een tussenpersoon op dit moment beperkt is tot elektriciteit en aardgas (zie Adv.RvS nr. 67.898/1/V gegeven op 11 september 2020: “Het voorgaande gaat daarentegen niet op voor de in het ontworpen artikel 3/1.4.1, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 vermelde tussenpersonen die thermische energie afnemen van een warmte- of koudeleverancier. Uit artikel 1.1.3, 126°, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 valt op te maken dat een “tussenpersoon” geen energie verkoopt aan afnemers in de voormelde zin, namelijk aan personen die voorzien in hun eigen behoefte, maar aan een andere tussenpersoon of leverancier. Door tussenpersonen te beschouwen als warmte- of koudeleveranciers breidt het ontworpen artikel 3/1.4.1, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 dat begrip uit tot personen die thermische energie verkopen aan andere personen dan aan afnemers in de zin van artikel 1.1.3, 11°/1, van het Energiedecreet. Hiervoor bieden de artikelen 4/1.3.1, tweede lid, en 4/1.3.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, of enige andere bepaling van dat decreet, geen rechtsgrond. Bijgevolg moet de verwijzing naar de tussenpersonen in het ontworpen artikel 3/1.4.1, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 worden weggelaten.”).

De definitie van “eindgebruiker van thermische energie” dient te verschuiven van het Energiebesluit naar het Energiedecreet, gelet op de nieuwe definitie van tussenpersoon bij de levering van thermische energie waarin verwezen wordt naar deze eindgebruikers.

In de bestaande definitie opgenomen in punt 133°/1 van warmte- of koudeleverancier wordt verduidelijkt dat deze levert aan afnemers van thermische energie, maar ook aan tussenpersonen bij de levering van

- thermische energie (die op hun beurt (door)leveren aan eindafnemers van thermische energie).
- Punt 4°: De definitie van niet-gereserveerde technische flexibiliteit wordt aangepast naar analogie met de wijzigingen in het inhoudelijke artikel 4.1.17/5, §2 van het Energiedecreet. Zie hiervoor de toelichting bij artikel 11 van dit ontwerp van decreet.
  - Punt 5° en 9°: Hoewel in artikel 1.1.3, 51° van het Energiedecreet de federale Elektriciteitswet wordt gedefinieerd als "de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt", wordt in punten 92°/4 en 125° nog verwezen naar "de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt". Met de voorgestelde bepaling wordt dit vervangen door de "federale Elektriciteitswet".
  - Punt 6°: Er wordt een definitie ingevoegd van residentieel gebouw. Met de decreetwijziging van 18 maart 2022 werd in het Energiedecreet immers de renovatieplicht uitgebreid tot residentiële gebouwen of gebouweenheden. Hoewel het Energiedecreet de term "niet-residentieel gebouw" definieert, voorziet het Energiedecreet niet in een definitie van wat een residentieel gebouw is. Dit wordt heden rechtgezet.
  - Punt 7° en 8°: Naar aanleiding van de nieuwe Europese richtsnoeren staatssteun ten behoeve van klimaat, milieubescherming en energie 2022 (2022/C 80/01) worden in het kader van de supercap-regeling definities ingevoegd van sectoren die een aanzienlijk risico lopen en sectoren die risico lopen. Het betreft economische sectoren die bijzonder aan internationale handel zijn blootgesteld en voor hun waardecreatie sterk van elektriciteit afhankelijk zijn en bijgevolg het risico lopen dat activiteiten worden verplaatst naar locaties buiten de Unie waar er geen of minder ambitieuze milieuvorschriften gelden (randnr. 400 van de richtsnoeren).

Artikel 4

De reden voor de toevoeging van de nieuwe definities "tussenpersonen bij de levering van thermische energie" en "eindgebruikers van thermische energie" werd hoger reeds toegelicht bij artikel 2 van dit ontwerp van decreet.

In punt 1° van het voorgestelde artikel wordt de VREG nu ook belast met het toezicht op de naleving van de taken en verantwoordelijkheden van de tussenpersonen bij de levering van thermische energie en de eindgebruikers van thermische energie.

In punt 2° wordt de niet-gedefinieerde term "warmte- of koudeafnemers" vervangen door de wel gedefinieerde termen "afnemers van thermische energie en eindgebruikers van thermische energie".

In punt 3° wordt de niet-gedefinieerde term "warmte- of koudeafnemers" vervangen door de wel gedefinieerde term "afnemers van thermische energie".

Artikel 5

Dit betreft de rechtzetting van een materiële vergissing. Artikel 3.1.8, tweede lid, 4° van het Energiedecreet stelt dat de raad van bestuur van de VREG bevoegd is voor "het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten en het tot stand brengen van duurzame samenwerkingsverbanden met andere regulatoren en instanties die werkzaam zijn binnen de Vlaamse, Waalse, Brusselse Hoofdstedelijke, Belgische en Europese elektriciteits- en aardgasmarkt". Doel was wellicht te verwijzen naar de overeenkomsten en samenwerkingsverbanden, vermeld bij de bevoegdheden van de VREG in artikel 3.1.4, §2, 8° van het Energiedecreet ("8° het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten en het tot stand brengen van duurzame samenwerkingsverbanden, de zogenaamde partnerschapsovereenkomsten met de regulatoren en instanties die werkzaam zijn binnen de Vlaamse, Belgische en Europese elektriciteits- en aardgasmarkt of met regulatoren binnen andere netwerksectoren;"). De onderstreepte zinsnede werd recent toegevoegd in artikel 3.1.4, §2, 8°, maar is men vergeten toe te voegen aan artikel 3.1.8, tweede lid,

4° van het Energiedecreet. Om dit recht te zetten, herhalingen te vermijden en gelijkaardige problemen naar de toekomst te voorkomen, wordt voorgesteld om in artikel 3.1.8, 4° louter door te verwijzen naar de overeenkomsten, vermeld in artikel 3.1.4, §2, 8° van het Energiedecreet.

Artikel 6

In artikel 3.1.13, §1, 6° van het Energiedecreet staat dat de VREG kan beschikken over de ontvangsten uit "vergoedingen voor prestaties aan derden, volgens de voorwaarden in de beheersovereenkomst". Het Energiedecreet, noch het Bestuursdecreet bevatten bepalingen rond een beheersovereenkomst. Er wordt enkel (nog) gesproken van de verplichting om een jaarlijks ondernemingsplan op te maken. Voorgesteld wordt om te bepalen dat de VREG vergoedingen voor prestaties aan derden kan vragen, doch volgens de modaliteiten, bepaald in het ondernemingsplan (cfr. bijvoorbeeld art. 7 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid "Sport Vlaanderen").

Artikel 7

Het huidig artikel 4.1.11/3 van het Energiedecreet stelt dat de netbeheerder een aanvrager van een aansluiting op zijn net een forfaitaire vergoeding verschuldigd is per dag overschrijding van de aansluitingstermijn. De hoogte van de vergoeding is vastgesteld in het tweede lid van dit artikel, waarbij er een aparte regeling is voor huishoudelijke netgebruikers, niet-huishoudelijke netgebruikers, en aansluitingen met studie.

Wat de onderscheiden vergoeding voor huishoudelijke en niet-huishoudelijke netgebruikers betreft, dient het volgende te worden opgemerkt: een huishoudelijke netgebruiker is in artikel 1.1.3, 67°/2 van het Energiedecreet gedefinieerd als "*een huishoudelijke afnemer of een natuurlijke persoon die aangesloten is op een aardgasdistributienet of een elektriciteitsdistributienet op een spanning gelijk aan 1000 volt of minder, die elektriciteit opwekt, biogas produceert of aardgas wint om te voorzien in zijn behoeften of die van de personen die samen met hem in de woning in kwestie gedomicilieerd zijn;*". Deze definitie omvat het begrip "huishoudelijke afnemer" in artikel 1.1.3, 67° van het Energiedecreet gedefinieerd als "*elke natuurlijke persoon aangesloten op een aardgasdistributienet of een elektriciteitsdistributienet op een spanning gelijk aan 1000 volt of minder, die elektriciteit of aardgas afneemt om te voorzien in zijn behoeften of die van de personen die samen met hem in de woning in kwestie gedomicilieerd zijn, behoudens in het geval dat het leveringscontract voor de levering van elektriciteit respectievelijk aardgas op het afnamepunt in kwestie werd gesloten door een onderneming, als vermeld in artikel I.4, 1°, van het Wetboek van Economisch Recht;*".

Tweedeverblijvers vallen niet onder de definitie van "huishoudelijke afnemer" en dus evenmin onder "huishoudelijke netgebruiker" (wegens: geen domicilie), en zouden hierdoor recht hebben op de (hogere) vergoeding voor niet-huishoudelijke afnemers. Dit is niet logisch en billijk ten aanzien van de huishoudelijke netgebruikers (per definitie: wél domicilie). Er is niet te verklaren waarom de vergoeding voor een laattijdige aansluiting van een niet-gedomicilieerde bewoner (van een tweede verblijf) hoger zou moeten zijn dan voor een gedomicilieerde bewoner.

Voorliggend artikel heeft tot doel om dit aan te passen: er wordt voorgesteld om, wat de eenvoudige⁷ en tijdelijke⁸ aansluitingen betreft, geen onderscheid meer te maken in de vergoedingsregeling op basis van de hoedanigheid van de netgebruiker: huishoudelijk of niet, maar om het onderscheid te maken op grond

---

⁷ Artikel 2.2.5 TRDE

⁸ Artikel 2.2.6 TRDE

van de kwalificatie van de 'installatie' die aangesloten moe(s)t worden: betreft het een wooneenheid, of niet. Als de laattijdige -eenvoudige of tijdelijke- aansluiting een wooneenheid betreft, geldt de dagvergoeding van 25 euro (die thans geldt voor huishoudelijke netgebruikers), zo niet geldt de dagvergoeding van 50 euro. De dagvergoeding voor laattijdige aansluitingen met detailstudie blijft ongewijzigd. Het onderscheid op basis van de kwalificatie van de aan te sluiten installatie, brengt met zich mee dat ook wooneenheden waar het energiecontract bijvoorbeeld om fiscale redenen op naam van een rechtspersoon of onderneming staat, slechts recht zullen hebben op de lagere vergoeding.

Artikel 8

Het huidig artikel 4.1.11/5 van het Energiedecreet stelt dat de netbeheerder een netgebruiker, aangesloten op het distributienet, een vergoeding verschuldigd is in geval van een niet-geplande stroomonderbreking met technische oorzaak van minstens vier uur. De hoogte van de vergoeding is vastgesteld in paragraaf 1 van dit artikel, waarbij er een aparte regeling is voor huishoudelijke netgebruikers enerzijds en niet-huishoudelijke netgebruikers anderzijds.

Een huishoudelijke netgebruiker is in artikel 1.1.3, 67°/2 van het Energiedecreet gedefinieerd als *"een huishoudelijke afnemer of een natuurlijke persoon die aangesloten is op een aardgasdistributienet of een elektriciteitsdistributienet op een spanning gelijk aan 1000 volt of minder, die elektriciteit opwekt, biogas produceert of aardgas wint om te voorzien in zijn behoeften of die van de personen die samen met hem in de woning in kwestie gedomicilieerd zijn;"*.

Tweedeverblijvers vallen niet onder de definitie van "huishoudelijke netgebruiker" (wegens: geen domicilie), en zouden hierdoor recht hebben op de (hogere) vergoeding voor niet-huishoudelijke afnemers. Dit is niet logisch en billijk ten aanzien van de huishoudelijke netgebruikers (per definitie: wél domicilie). Ook blijkt dit niet in de lijn van de wil van de decreetgever te liggen dat een tweedeverblijver recht zou hebben op een hogere vergoeding dan een gedomicilieerde. De hogere vergoeding voor "niet-huishoudelijke netgebruikers" werd verantwoord op grond van de veronderstelling dat hun ongemak of schade hoger is. Dit gaat wel op voor de professionele netgebruiker (men had ongetwijfeld kappers, bakkers, boekhoudkantoren, ... voor ogen) maar niet voor de loutere bewoner zonder domicilie. Uit de memorie van toelichting: *"Het ongemak of de schade die de huishoudelijke netgebruiker ondergaat als gevolg van een langdurige onderbreking, is meestal veel kleiner dan dat van een niet-huishoudelijke netgebruiker. Daarom wordt in een lagere vergoeding voorzien voor de huishoudelijke netgebruiker, en een hogere voor de niet-huishoudelijke netgebruiker."*

Voorliggend artikel heeft tot doel om dit aan te passen: er wordt voorgesteld om geen onderscheid meer te maken in de vergoedingsregeling op basis van de hoedanigheid van de netgebruiker: huishoudelijk of niet, maar om het onderscheid te maken op grond van de kwalificatie van de aangesloten 'installatie': heeft de langdurige stroomonderbreking betrekking op een wooneenheid, dan geldt de vergoeding zoals deze nu toekomt aan de huishoudelijke netgebruiker. In de andere gevallen geldt de vergoeding zoals die nu toekomt aan de niet-huishoudelijke netgebruiker. Ook hier brengt het nieuwe onderscheidingscriterium met zich mee dat ook wooneenheden waar het energiecontract bijvoorbeeld om fiscale redenen op naam van een rechtspersoon of onderneming staat, slechts recht zullen hebben op de lagere vergoeding.

Artikel 9

Op het moment dat artikel 4.1.11/6 in het Energiedecreet werd ingeschreven, werd dit niet ondergebracht in een specifieke onderafdeling van de afdeling betreffende de vergoedingsplichten van de netbeheerder. Daardoor lijkt het nu onder onderafdeling V te staan, die vergoeding oplegt bij langdurige stroomonderbreking, terwijl artikel

4.1.11/6 inbreuken in verband met persoonsgegevens betreft. In dit ontwerp wordt daarom voorgesteld een nieuwe onderafdeling VI in te voegen waarin artikel 4.1.11/6 wordt ondergebracht.

Artikel 10 en 11

Bij de vergoedingsplichten van de netbeheerders wordt ook een nieuwe onderafdeling VII, bestaande uit een nieuw artikel 4.1.11/7, toegevoegd die voorziet in een forfaitaire éénmalige vergoeding bij laattijdige plaatsing van digitale meters op vraag. Artikel 3.1.55 van het Energiebesluit legt op dat als een netgebruiker zelf verzoekt om een digitale meter te plaatsen, de netbeheerder binnen tien werkdagen na ontvangst van de aanvraag een offerte bezorgt en binnen dertig werkdagen na ontvangst van de goedgekeurde offerte, de oude meetinrichting wegneemt en een digitale meter plaatst. Indien Fluvius (één van) deze termijnen niet respecteert, is aan de netgebruiker die om de digitale meter gevraagd heeft, een vergoeding van 100 euro verschuldigd. Deze vergoeding komt overeen met de bonus bij de retroactieve investeringspremie voor zonnepanelen die een netgebruiker ontvangt wanneer deze op vraag een digitale meter laat plaatsen. De hoogte van de vergoeding dekt ruim de plaatsingskosten van een digitale meter. Een digitale meter voor elektriciteit en een eventuele digitale meter voor gas worden in regel steeds simultaan geplaatst. Indien de forfaitaire vergoeding van 100 euro verschuldigd is, geldt dit dan ook voor alle meters samen. Ze is niet geldig voor elke meter afzonderlijk. De vergoeding is éénmalig en is dus dezelfde bij één dag vertraging als bij 5 of 30 dagen vertraging.

De vergoedingsplicht geldt enkel bij expliciete vraag tot vervroegde plaatsing van een digitale meter voor elektriciteit of aardgas, zoals vermeld in artikel 4.1.22/2, eerste lid, 7° van het Energiedecreet.

Indien de plaatsing van een digitale meter het gevolg is van de vraag tot een nieuwe aansluiting of een heraanluiting en Fluvius die vooropgestelde termijnen niet respecteert, zijn reeds de vergoedingsplichten zoals voorzien in artikel 4.1.11/3 en artikel 4.1.11/4 van het Energiedecreet van toepassing.

Artikel 12

In punt 1° wordt in paragraaf 1 van artikel 4.1.17/5 van het Energiedecreet de zinsnede 'omstandigheden verstaan die geen onvoorziene uitzonderlijke netuitbatingsomstandigheden als vermeld in paragraaf 2 zijn en waarbij' toegevoegd onder de beschrijving van buitengewone omstandigheden. Daarnaast wordt in punt 2° 'en gereserveerde technische flexibiliteit' geschrapt bij de beschrijving van onvoorziene uitzonderlijke netuitbatingsomstandigheden in paragraaf 2. Met deze wijzigingen wordt duidelijk gesteld dat buitengewone omstandigheden en onvoorziene uitzonderlijke netuitbatingsomstandigheden naast elkaar staan en dat onvoorziene uitzonderlijke netuitbatingsomstandigheden geen onderdeel zijn van buitengewone omstandigheden.

In punt 2° wordt verder duidelijk gemaakt dat de netbeheerder in het geval van onvoorziene uitzonderlijke netuitbatingsomstandigheden kan afwijken van het inzetten van commerciële middelen indien deze economisch niet efficiënt zouden zijn. Dit moet de netbeheerder toelaten om een afweging te maken tussen enerzijds de beschikbare commerciële middelen en anderzijds niet-gereserveerde technische flexibiliteit. De concrete invulling van de economische efficiëntie van commerciële middelen en de uitputting van de commerciële middelen gebeurt in de technische reglementen van de VREG (punt 4°).

Met punt 3° wordt enerzijds een onbedoeld verschil weggewerkt tussen het eerste en het tweede lid van artikel 4.1.17/5, §2 van het Energiedecreet. Het tweede lid delegeert namelijk aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid om te bepalen op welke productie-installaties en elektriciteitsopslagfaciliteiten niet-gereserveerde technische flexibiliteit kan worden toegepast, terwijl in het eerste lid enkel wordt gesproken over

de modulatie van productie-installaties. Het ontbreken van de elektriciteitsopslagfaciliteiten in het eerste lid betreft een vergetelheid die met voorgestelde wijziging wordt rechtgezet.

Anderzijds wordt met punt 3° het toepassingsgebied van niet-gereserveerde technische flexibiliteit uitgebreid. De huidige bewoording in het Energiedecreet laat enkel toe om niet-gereserveerde technische flexibiliteit toe te passen op productie-installaties en elektriciteitsopslagfaciliteiten die beschikken over telecontrole. Telecontrole is slechts één manier om modulatie toe te passen en in de toekomst kan dit eventueel op een andere manier gebeuren. Om voldoende snel te kunnen inspelen op nieuwe technieken en nieuwe trends is het aanbevolen om het toepassingsgebied voldoende breed te houden. Daarom wordt de telecontrole geschrapt uit het eerste lid van artikel 4.1.17/5, §2.

Artikel 13

Naar aanleiding van drie leveranciers die in de winter '21-22' zich genoodzaakt zagen hun levering stop te zetten, werd de afgelopen maanden een evaluatie uitgevoerd van de toepasselijke regelgeving, o.a. de noodleveranciersregeling. De noodleveranciersregeling wordt opgestart in vier decretaal omschreven gevallen: bij opheffing van de leveringsvergunning, in geval van het faillissement van een leverancier, vanaf de opening van een procedure van gerechtelijke reorganisatie en indien de leverancier de toegang tot het distributienet wordt ontzegd door zijn netbeheerder.

Volgens het tweede lid van artikel 4.1.18, §3, van het Energiedecreet kan de netbeheerder enkel overgaan tot opschorting of beëindiging van de toegang tot het net na voorafgaande toestemming door de VREG. In vier specifiek omschreven situaties is deze voorafgaande regulatoire controle niet voorgeschreven: onder meer in geval van noodsituatie, maar ook in het geval de toegangshouder⁹ op het toegangspunt geen evenwichtsverantwoordelijke of bevrachter meer heeft.

In het kader van de recente evaluatie van de noodleveranciersregeling werd vastgesteld dat het aangewezen is om toch eerst nog in een regulatoire controle door de VREG te voorzien vooraleer de toegang tot het net wordt geschorst of beëindigd wegens het niet meer beschikken over een evenwichtsverantwoordelijke of bevrachter. Het schorsen of beëindigen van de toegang tot het net leidt tot de opstart van de noodleveranciersregeling. Doel is te vermijden dat een leverancier die in financiële moeilijkheden raakt, oneigenlijk gebruikt maakt van deze regeling om te ontsnappen aan de contractuele verplichtingen ten aanzien van zijn klanten.

Artikel 14

Conform het huidige artikel 4.1.26/2 van het Energiedecreet heeft de netbeheerder voor de unieke identificatie van netgebruikers enkel de mogelijkheid het ondernemingsnummer, het rijksregisternummer of het vreemdelingennummer op te vragen en te gebruiken. Uit de praktijk blijkt dat dit vaak onvoldoende is om de verschillende taken die aan de netbeheerders door of krachtens het Energiedecreet worden opgelegd met goed gevolg te kunnen uitvoeren.

Momenteel kan het rijksregisternummer door de distributienetbeheerders niet gebruikt worden voor de unieke identificatie van klanten van leveranciers maar kunnen de distributienetbeheerders het rijksregisternummer enkel gebruiken in situaties waar ze zelf contact hebben met de klant. Dit zorgt voor heel wat

---

⁹ De term "toegangshouder" in artikel 4.1.18, §3, 2° van het Energiedecreet en zoals gedefinieerd in art. 1.1.3, 121° van het Energiedecreet, moet begrepen worden als de leverancier op het toegangspunt, tenzij de betrokken afnemer/bedrijf zelf zijn eigen energie aankoopt, in dat geval is het bedrijf zelf de toegangshouder.

problemen omdat de distributienetbeheerder alleen de houder van het afnamepunt kent. Bijvoorbeeld:

- De partner van de houder van het energiecontract moet de expliciete goedkeuring krijgen om toegang te hebben tot Mijn Fluvius. Dit is niet klantvriendelijk.
- De uitbetaling van premies verloopt moeizaam als de aanvrager van de premie niet diegene is die de houder van het energiecontract is.
- Voor de koppelingen met andere databanken (Woningpas, V-test, ...) is een unieke identificatie nodig. De foutenmarge bij linken op basis van naam is groot.
- Vaak is er nood aan de achterliggende gezinssamenstelling om maatregelen uit te voeren of te evalueren (energieheffing, capaciteitstarief, ...).
- Het rijksregisternummer is ook belangrijk om domicilie- en contractfraude op te sporen, bv. afsluiten van een nieuw contract op naam van de partner wanneer de oorspronkelijke afnemer in een procedure bij wanbetaling zit. Op deze wijze wordt onrechtmatig teruggekeerd naar de gewone markt.

In het verleden had de netbeheerder echter beschikking over veel meer gegevens dan louter het rijksregisternummer, BIS-nummer of ondernemingsnummer om netgebruikers (en hun afhankelijken) uniek te identificeren. In het kader van de bij decreet van 27 november 2015 opgeheven regeling betreffende de "gratis kilowattuur" konden de netbeheerders bijvoorbeeld beschikken over domiciliegegevens betreffende wie gedomicilieerd was op het adres van het afnamepunt in kwestie. Thans beschikt de netbeheerder niet meer over dergelijke gegevens.

Ook beschikt de netbeheerder niet over gegevens aangaande wie de eigenaar is van een bepaald gebouw waaraan een afnamepunt is gekoppeld, of wie over zakelijke rechten erop beschikt. Dit is problematisch in het licht van het streven van de Vlaamse Regering om bij bepaalde premies (bijvoorbeeld de EPC-labelpremie) een onderscheid te maken tussen zittende en nieuwe eigenaars, of überhaupt voor premies die toekomen aan de eigenaar of investeerder, en niet aan de netgebruiker, die immers ook een huurder kan zijn (bijvoorbeeld de retroactieve investeringspremie).

Daarom wordt bepaald dat de netbeheerders voor toepassing bij de taken en verplichtingen die hen krachtens of door het Energiedecreet worden opgelegd voor de unieke identificatie van netgebruikers het ondernemingsnummer, het rijksregisternummer of het BIS-nummer kunnen opvragen en gebruiken, en kunnen de netbeheerders hierbij een beroep doen op het Rijksregister en op de gegevens van de leveranciers. De netbeheerders hebben voor het uitvoeren van die taken en verplichtingen via het kadaster en de bewaarder der hypotheek, elk voor hun ambtsgebied, ook toegang tot de gegevens betreffende de eigendom en het gebruik over de gebouwen en terreinen die beschikken over een toegangspunt.

Deze bepaling is een *lex generalis* en doet zodoende geen afbreuk aan andere bepalingen uit het Energiedecreet die als *lex specialis* in hoofde van de netbeheerder een specifieke bescherming van persoonsgegevens regelen. Een voorbeeld is bijvoorbeeld de toepassing van artikel 12.6.1 aangaande het uniek loket voor de aanvraag, behandeling, verwerking en uitbetaling van gebouwpremies of premies voor energieopwekkingsinstallaties.

De rechtmatigheid van de verwerking is gebaseerd op artikel 6, lid 1, c) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Artikel 15

Aan artikel 4.3.1, §2 van het Energiedecreet wordt toegevoegd dat bij faillissement of gerechtelijke reorganisatie van de houder van een leveringsvergunning de leveringsvergunning van rechtswege wordt opgeheven, met als doel een logische en duidelijke situatie te creëren.

Artikel 16

Dit artikel heeft tot doel om te verzekeren dat de VREG tijdig op de hoogte wordt gesteld van dagvaardingen en aanvragen tot faillietverklaring dan wel gerechtelijke reorganisatie van een houder van een leveringsvergunning, evenals de navolgende beslissingen van de ondernemingsrechtbank in die insolventieprocedures. Daarbij werd inspiratie gevonden in art. 10, §8 van de Wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten dat een gelijkaardige procedure voorziet voor wat betreft de FMSA.

Met dit artikel worden procedureregels opgelegd aan het openbaar ministerie en de (griffie van de) ondernemingsrechtbank. Het vaststellen van procedureregels voor rechtscolleges komt in principe aan de federale wetgever toe op grond van zijn residuaire bevoegdheid. Dit artikel kan echter worden gekaderd in de uitoefening door het Vlaamse Gewest van een impliciete bevoegdheid in de zin van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen.

De invoering van een meldingsplicht aan de VREG m.b.t. dagvaardingen en aanvragen tot faillietverklaring dan wel gerechtelijke reorganisatie van een houder van een leveringsvergunning, evenals de navolgende beslissingen van de ondernemingsrechtbank in die insolventieprocedures, is strikt noodzakelijk voor een adequate uitoefening van verschillende van diens toezichthoudende en controlerende taken, vermeld in artikel 3.1.3, eerste lid, 1° van het Energiedecreet. Inzonderheid kan verwezen worden naar de taak vermeld onder punt a) van die bepaling, nl. het toezicht en de controle op de naleving van de bepalingen in o.m. titel IV van het Energiedecreet evenals de bijhorende uitvoeringsbepalingen, en de taak vermeld onder punt f) van die bepaling, nl. het toezicht op de uitvoering van regels betreffende de taken en verantwoordelijkheden van o.m. de distributienetbeheerders en de leveranciers die actief zijn in het Vlaamse Gewest. In titel IV van het Energiedecreet is een artikel 4.3.3 opgenomen, dat de vier toepassingsgevallen bepaalt van de noodleveranciersregeling. Meer bepaald is krachtens de vermelde bepaling de netbeheerder gehouden om op te treden als noodleverancier voor de afnemers van een commerciële leverancier in de volgende gevallen: i) de VREG heft de leveringsvergunning van de leverancier op, ii) de leverancier wordt de toegang tot het net ontzegd, iii) de leverancier gaat failliet, of iv) t.a.v. de leverancier wordt een procedure van gerechtelijke reorganisatie als vermeld in boek XX, titel V van het Wetboek van economisch recht geopend. In de eerste twee gevallen – de opheffing van de leveringsvergunning en de ontzegging van de toegang – weet de VREG ten gevolge van zijn actieve betrokkenheid bij deze procedures telkens wanneer de noodlevering door de netbeheerder zal ingaan. In de laatste twee gevallen – het faillissement en de gerechtelijke reorganisatieprocedures – is dat niet het geval. Ook in die gevallen is het echter aangewezen dat de VREG weet wanneer de noodlevering ingaat, en daar idealiter al op kan anticiperen. Dat wordt bewerkstelligd met dit artikel. Door tijdig op de hoogte te worden gebracht van de opstart van insolventieprocedures ten aanzien van een elektriciteits- en/of aardgasleverancier kan de VREG erop toezien dat de noodleveranciersregeling van art. 4.3.3 Energiedecreet correct wordt toegepast, en meer bepaald ingaat op het juiste ogenblik, waarbij in het belang van alle betrokken marktpartijen retroactiviteit best zoveel mogelijk wordt vermeden. Daarnaast laat dit de VREG toe om deze informatie op korte termijn ook mee in rekening te nemen bij zijn toezichthoudende en controlerende taken t.a.v. de betrokken commerciële leverancier, en zijn bevoegdheid om

leveringsvergunningen gebeurlijk op te heffen, zoals vermeld in art. 3.1.4, §2, 5° van het Energiedecreet.

Daarnaast leent deze materie zich ook tot een gedifferentieerde regeling, gezien de verschillende gewesten, naargelang van hun eigen noden en behoeftes, een verschillende regeling kunnen uitwerken. Het weze vermeld dat de noodleveranciersregeling in het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest thans anders is opgevat dan in het Vlaamse Gewest. Er zijn belangrijke verschilpunten voor wat o.m. de betrokken actoren betreft, evenals de gevallen waarin de noodleveranciersregeling toepassing vindt.

Tot slot is de weerslag van dit artikel op de federale bevoegdheid marginaal. Dit artikel houdt slechts de invoering van een meldingsplicht in m.b.t. de opstart van bepaalde insolventieprocedures en de beslissingen die in het kader daarvan worden genomen. Daarentegen wordt niet ingegrepen op de bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank, noch op de bij de ondernemingsrechtbank toepasselijke federale proceduregels uit het gerechtelijk recht.

Artikel 17 en 18

Naar analogie met artikel 13 voor de netbeheerders machtigen deze artikelen de leveranciers om voor hun processen het ondernemingsnummer, het rijksregisternummer of het BIS-nummer van hun klanten op te vragen en te gebruiken. Het gebruik van deze gegevens is nuttig voor de leveranciers en kan o.a. zorgen voor meer eenduidigheid bij de identificatie van klanten, ... Hierbij wordt bepaald dat de leveranciers deze gegevens niet langer mogen bewaren dan noodzakelijk is voor de uitvoering van hun taken, verplichtingen of contracten.

Artikel 19 tot en met 24

Artikel 4/1.1.1, 4/1.1.4, 4/1.1.6, 4/1.2.1, §2, artikel 4/1.3.1 en artikel 4/1.3.2 van het Energiedecreet worden aangepast, rekening houdend met de nieuw ingevoegde definities van "tussenpersonen bij de levering van thermische energie" en "eindgebruikers van thermische energie" (zie toelichting bij artikel 2 van dit ontwerp van decreet).

Artikel 25

Heden is er in artikel 7.1.1, §1 van het Energiedecreet geen uiterste termijn vastgelegd voor het indienen van een verlengingsaanvraag nadat de initiële steunperiode, of de verlenging daarvan, is verstreken. Dit betekent dat de eigenaar van een productie-installatie of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen in theorie tot jaren na het verstrijken van de steunperiode kunnen wachten met het indienen van een verlengingsaanvraag. Vastgesteld wordt dat de eigenaar van een productie-installatie of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen daarom soms bewust wacht met het indienen van de verlengingsaanvraag.

De invoering van een uiterste termijn voor het indienen van een verlengingsaanvraag brengt ook operationele voordelen met zich mee. Aangezien voor het behandelen van de verlengingsaanvragen gesteund zal worden op externe ondersteuning, is het van belang dat de behandeling van de eerste verlengingsronde tijdig kan worden afgerond om het budget niet onnodig hoog te laten zijn. Als de eigenaar van een productie-installatie of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen nog jarenlang kan wachten met een verlengingsaanvraag, dan moet de overheid ook nog langer gebruik blijven maken van externe ondersteuning.

Door laattijdige indiening van verlengingsaanvragen kan bovendien een ongewenst schokeffect op het quotasysteem worden veroorzaakt. Dit is met name het geval als voor grote projecten jaren na het verstrijken van de steunperiode een grote retroactieve "dump" van certificaten wordt toegekend.

Voorgesteld wordt daarom om een uiterste termijn van zes maanden vast te leggen voor het indienen van een verlengingsaanvraag bij het VEKA. De termijn van zes maanden is een redelijke termijn voor het indienen van een verlengingsaanvraag. Deze termijn wordt van toepassing op verlengingen op basis van vollasturen en verlengingen op basis van specifieke bandingfactor (eerste of tweede verlenging), onafhankelijk van type installatie. Er wordt voorzien in een overgangsbepaling voor projecten waarvoor bij inwerkingtreding van deze bepaling de termijn voor het indienen van een verlengingsaanvraag reeds is verstreken.

Op 15 juli 2022 hechtte de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring aan het ontwerp van decreet tot wijziging van het stelsel van groenestroomcertificaten (VR 2022 1507 DOC.0798/2TER). Ingevolge dat ontwerpdecreet zal het aantal verlengingsaanvragen voor dossiers betreffende installaties op basis van zonne-energie met startdatum voor 1 januari 2013 toenemen. Het behandelen van verlengingsaanvragen door het VEKA brengt echter een grote operationele kost met zich mee op het vlak van personeelsinzet en werkuren, externe ondersteuning en aangepaste software voor de berekening van de onrendabele toppen en bandingfactoren bij verlengingsaanvragen, en de behandeling van dergelijke dossiers vereiste specialistische kennis. Daarom wordt voorgesteld de behandeling van dergelijke specifieke verlengingsaanvragen te koppelen aan de betaling van een retributie van 4.000 euro. Die retributie wordt toegewezen aan het Energiefonds en wordt aangewend om de bovenvermelde kosten te dekken.

Artikel 26

Voor de projecten met startdatum vanaf 1 januari 2013 wordt conform artikel 7.1.4/1, §4 van het Energiedecreet bij de lopende projecten en nieuwe projecten met een startdatum vanaf 1 augustus tot en met 31 december van het lopende kalenderjaar voor de productie van groene stroom of voor warmte-krachtkoppeling de onrendabele top geactualiseerd afhankelijk van de elektriciteitsprijs.

Voor lopende projecten en nieuwe projecten met een startdatum vanaf 1 augustus tot en met 31 december van het lopende kalenderjaar voor de productie van groene stroom of voor warmte-krachtkoppeling wordt de onrendabele top tijdens de afschrijvingsperiode bedoeld in artikel 7.1.1, §2 of §3, of in artikel 7.1.2, §2 of §3, van het Energiedecreet echter niet geactualiseerd wanneer in de door de Vlaamse Regering vastgestelde methodiek voor een projectcategorie brandstofkosten van toepassing kunnen zijn.

Gelet op de snel stijgende elektriciteitsprijzen (meerinkomst voor het project) en de evolutie van de brandstofprijzen (potentiële bijkomende kost voor het project) is het gerechtvaardigd om de voormelde uitzondering voor projecten met brandstofkosten op te heffen. Op die manier wordt vermeden dat door de evoluties in de elektriciteitsprijzen of brandstofkosten een oversubsidiëring of ondersubsidiëring optreedt. Daardoor wordt tegelijk de kostenefficiëntie verbeterd en worden de risico's voor de investeerders verlaagd. Voorgesteld wordt om daarbij niet enkel afhankelijk van de elektriciteitsprijs te actualiseren, maar op basis van de opbrengst aan elektriciteit en overige kosten en/of opbrengsten van ingaande en uitgaande energetische stromen van het project. De Vlaamse Regering kan ook bijkomende ingaande en uitgaande stromen vastleggen die beschouwd moeten worden in de berekening van de actualisatie van de onrendabele top.

Artikel 27

Punt 1°: In artikel 7.1.6 van het Energiedecreet wordt ingevoegd dat een groenestroomcertificaat nog minimaal twaalf maanden geldig moet zijn om in aanmerking te komen voor de minimumsteun. Dit ten einde te vermijden dat de netbeheerders geen tijd meer hebben om die certificaten conform artikel 7.1.6, §2 Energiedecreet terug op de markt te brengen omdat ze te snel al vervallen (met alle consequenties van dien m.b.t. de doorrekening van kosten in de nettarieven).

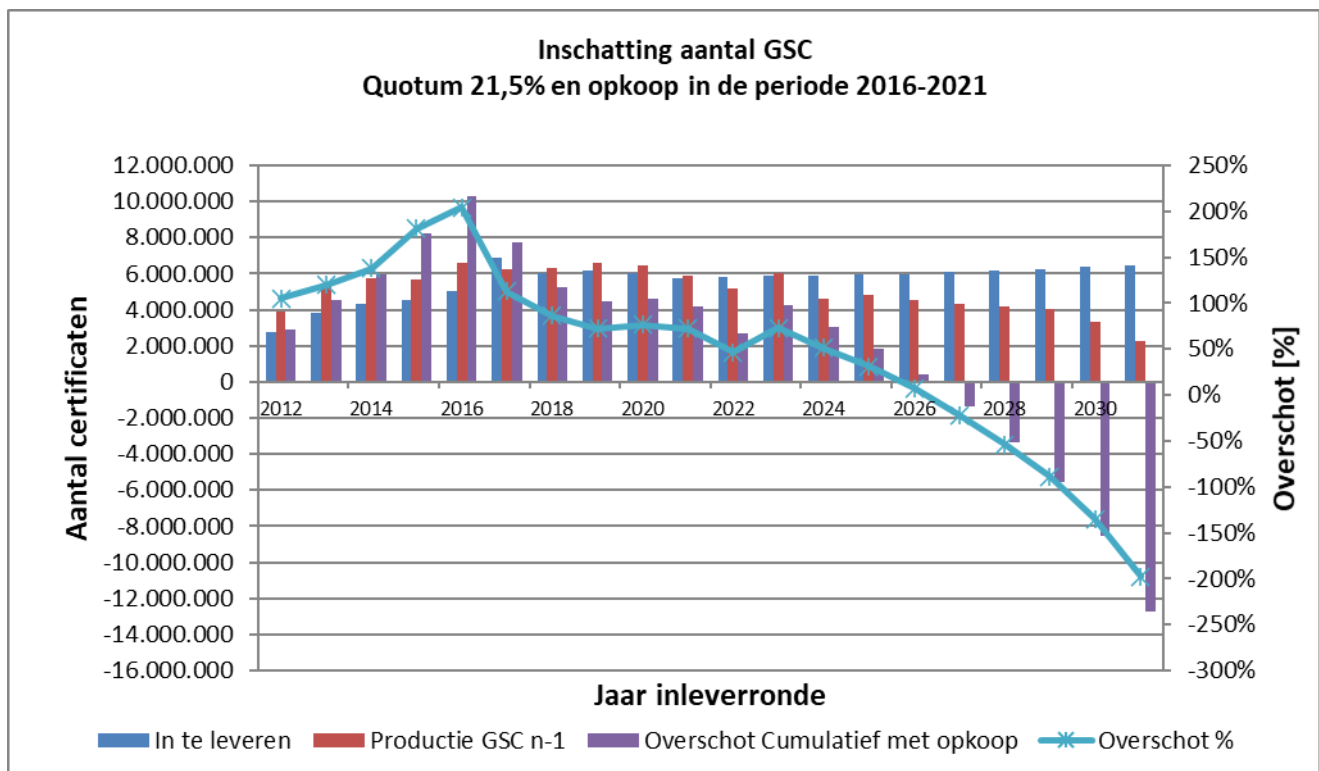
Punt 2°: Hoewel in artikel 1.1.3, 51° van het Energiedecreet de federale Elektriciteitswet wordt gedefinieerd als "de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt", wordt in artikel 7.1.6, §3 van het Energiedecreet nog verwezen naar "de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt". Met de voorgestelde bepaling wordt dit vervangen door de "federale Elektriciteitswet".

Artikel 28

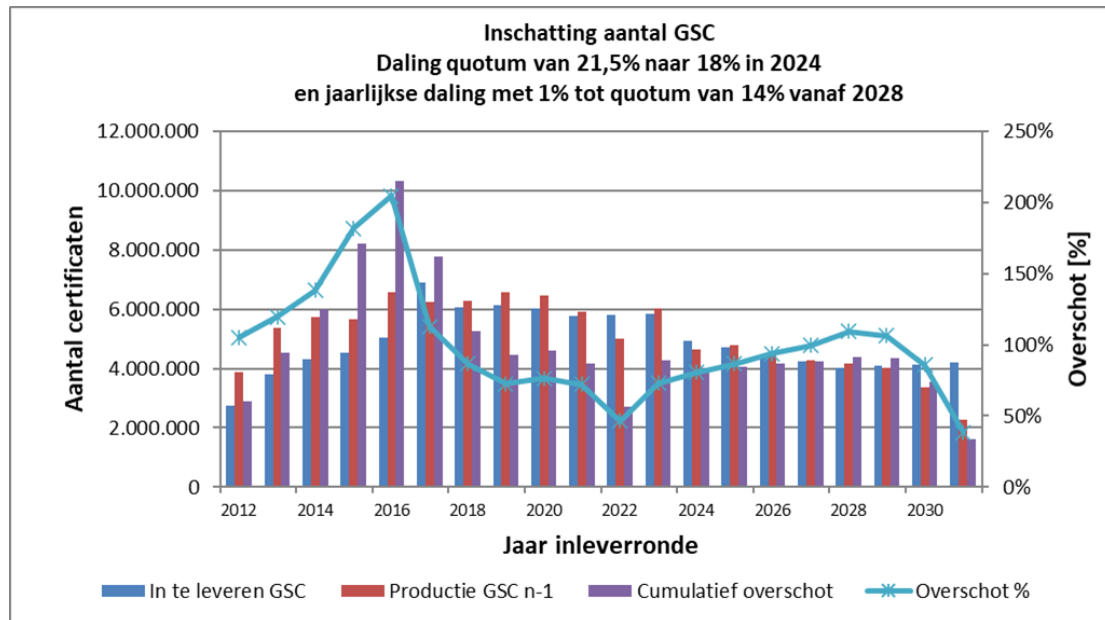
Net zoals in artikel 7.1.6 voor groenestroomcertificaten wordt in artikel 7.1.7 ingevoegd dat warmtekrachtcertificaten nog minimaal twaalf maanden geldig moet zijn om in aanmerking te komen voor de minimumsteun. Dit ten einde te vermijden dat de netbeheerders geen tijd meer hebben om die certificaten conform artikel 7.1.7, §2 Energiedecreet terug op de markt te brengen omdat ze te snel al vervallen (met alle consequenties van dien m.b.t. de doorrekening van kosten in de nettarieven).

Artikel 29

Punt 1° en 2°: Zonder aanpassingen aan de quotumplicht zullen de elektriciteitsleveranciers niet meer kunnen voldoen aan de quotumplicht en daardoor hogere administratieve geldboetes moeten betalen (100 euro per GSC (boeteprijs) i.p.v. 93 euro per GSC (minimumsteun), wat de factuur voor de verbruikers zou verhogen).

Om de tekorten voor groenestroomcertificaten op de markt te vermijden, en een voldoende liquide markt te behouden, wordt in artikel 7.1.10 van het Energiedecreet een quotumaanpassing voorgesteld die streeft naar een jaarlijks certificatenoverschot dat rond de 100% blijft. Het overschot aan groenestroomcertificaten zal naar schatting als volgt evolueren:

Dit wordt bereikt door de quota als volgt aan te passen voor de betreffende inleveringsrondes:

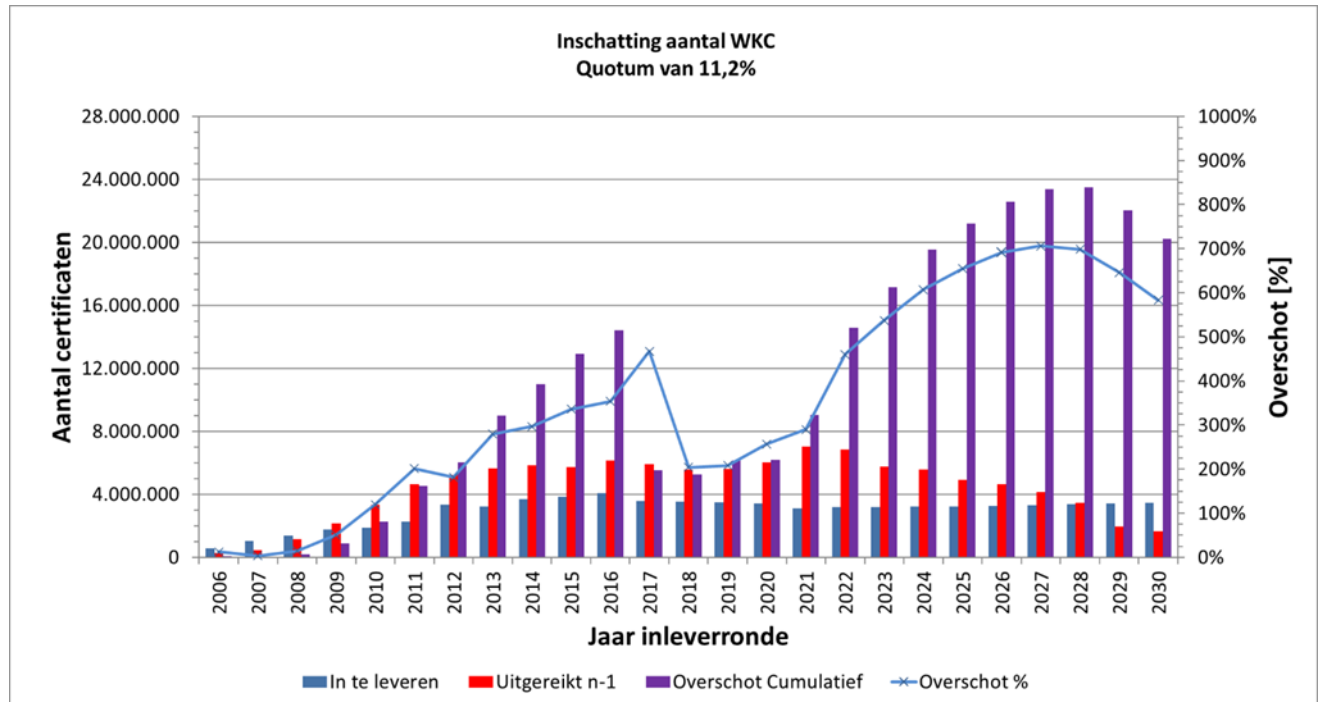
- 0,215 in 2019 tot 2023;
- 0,18 in 2024;
- 0,17 in 2025;
- 0,16 in 2026;
- 0,15 in 2027;
- 0,14 in 2028 en daarna.

Het aantal in te leveren groenestroomcertificaten bedroeg 5,81 miljoen in 2022. Een verlaging van de quota van 21,5 naar 18% in 2024 betekent dat het aantal voor te leggen certificaten zou dalen met ongeveer 950.000 certificaten, equivalent aan een daling van ongeveer 88 miljoen euro van de energiefactuur (te verhogen met BTW voor het deel dat aan burgers wordt geleverd).

Punt 3° voorziet in de rechtzetting van een materiële vergissing. Bij decreet van 17 december 2021 werd in de artikelen 7.1.10 en 7.1.11 van het Energiedecreet onder bepaalde voorwaarden een vrijstelling ingeschreven op de certificatenplicht voor elektriciteitsopslagfaciliteiten, voor groenestroomcertificaten in artikel 7.1.10, §3/1, voor warmte-kraftcertificaten in artikel 7.1.11, §2/2. In de formulering van deze nieuw ingevoegde paragrafen is evenwel een inconsistentie geslopen. Artikel 7.1.10, §3/1 luidt "In afwijking van paragraaf 3 ...", waarbij paragraaf 3 de vrijstelling voor grote afnemers bevat. Artikel 7.1.11, §2/2 luidt "In afwijking van paragraaf 2 ...", waarbij paragraaf 2 de quotumpercentages bevat. Met de voorgestelde wijziging wordt artikel 7.1.10, §3/1 aangepast, zodat het ook afwijkt van de paragraaf met de quotumpercentages.

Artikel 30

Uit de prognoses van VEKA blijkt dat het opgebouwde overschot aan warmtekrachtcertificaten nog enkele jaren verder zou toenemen. Vanaf de inleveringsronde van 2027 en 2028 wordt een daling verwacht, onder meer door de eindigheid van de certificaten-toekenning voor bestaande installaties, en de recent besliste stopzetting van steun voor nieuwe en ingrijpend gewijzigde WKK-installaties op fossiele brandstof.

In artikel 7.1.11 van het Energiedecreet wordt een quotumaanpassing voorgesteld naar:

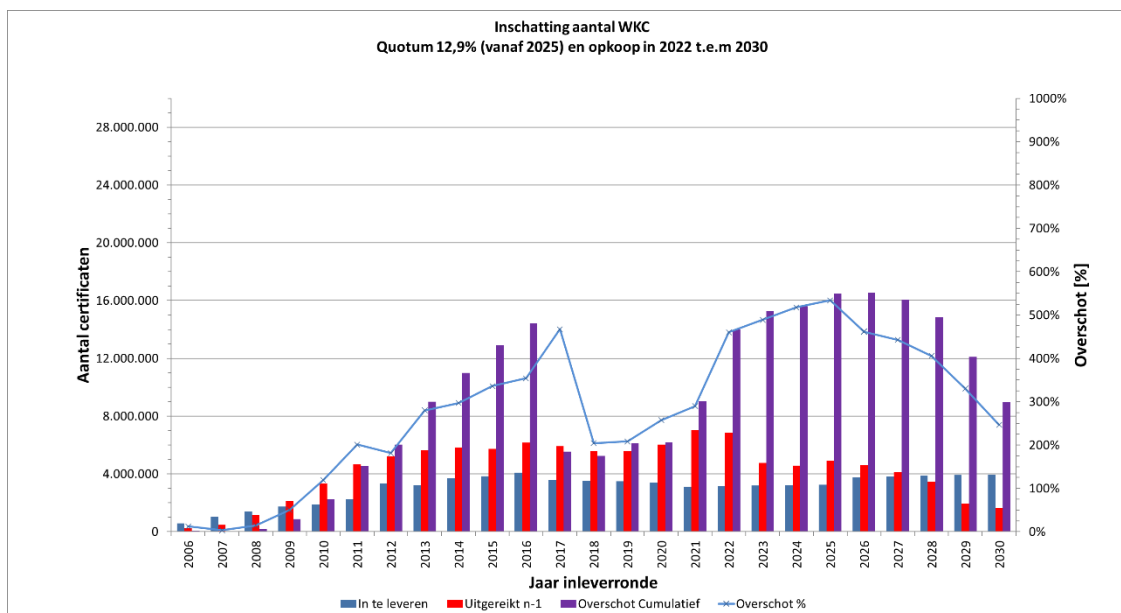
0,112 in 2019 tot 2025;

0,129 in 2026 tot 2031;

0,112 in 2032 en daarna;

Daardoor moeten jaarlijks naar schatting 500.000 warmtekrachtcertificaten extra ingeleverd worden (bij huidige 0,112 moeten er 3,2 miljoen warmtekrachtcertificaten ingeleverd worden. Een verhoging met 0,017 komt dan overeen met 500.000 warmtekrachtcertificaten.), equivalent aan een doorrekening van ongeveer 15,5 miljoen euro in de energiefactuur (te verhogen met BTW voor het deel dat aan burgers wordt geleverd). We gebruiken daarnaast op het einde van het jaar het saldo van het Energiefonds onder meer om warmtekrachtcertificaten op te kopen. Er wordt eveneens rekening gehouden dat er in 2022 en 2023 naar schatting 1 miljoen minder warmtekrachtcertificaten worden uitgereikt door de hoge gasprijs waardoor installaties minder draaien of tijdelijk worden stil gelegd.

Het overschot aan warmtekrachtcertificaten zal daardoor naar schatting als volgt evolueren.

Artikel 31

Het huidige artikel 7.1.11/1 van het Energiedecreet is gebaseerd op de Guidelines on State aid for environmental protection and energy 2014-2020 (EEAG), paragraaf 189, en beperkt de kosten ontstaan door financieringssteun voor hernieuwbare energie en kwalitatieve warmte-krachtkoppeling tot 4% van de bruto toegevoegde waarde van de onderneming of vestiging. Voor extra elektro-intensieve ondernemingen (ondernemingen met een elektriciteitsintensiteit van ten minste 20%) werd het totale verschuldigde bedrag beperkt tot 0,5% van de bruto toegevoegde waarde van de betrokken onderneming of vestiging (supercap).

Met het oog op het waarmaken van de beleidsdoelstellingen van de Europese Green Deal werden de staatssteunvoorschriften herzien om zo een kosteneffectieve en rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit te ondersteunen en de uitfasering van fossiele brandstoffen te vergemakkelijken, zonder dat dit ten koste gaat van een gelijk speelveld op de interne markt. Die herziening wordt weerspiegeld in de nieuwe richtsnoeren staatssteun ten behoeve van klimaat, milieubescherming en energie 2022 (2022/C 80/01).

Volgens deze nieuwe richtsnoeren kan voor bepaalde economische sectoren die bijzonder aan internationale handel zijn blootgesteld en voor hun waardecreatie sterk van elektriciteit afhankelijk zijn, de verplichting om het volledige bedrag te betalen van heffingen op elektriciteitsverbruik waarmee doelstellingen op het gebied van energie- en milieubeleid worden gefinancierd, het risico vergroten dat activiteiten in deze sectoren worden verplaatst naar locaties buiten de Unie waar er geen of minder ambitieuze milieuvoorschriften gelden. Bovendien doen dergelijke heffingen de kosten van elektriciteit stijgen ten opzichte van de kostprijs van directe emissies die het gevolg zijn van het gebruik van andere energiebronnen en kunnen zij dus ontmoedigend werken voor de elektrificatie van productieprocessen, die precies van centraal belang is voor de succesvolle decarbonisatie van de economie van de Unie. Om die risico's en negatieve gevolgen voor het milieu te beperken, kunnen lidstaten heffingskortingen toestaan voor ondernemingen die in de betrokken economische sectoren actief zijn (randnr. 400).

Overeenkomstig randnr. 405 van de richtsnoeren kan alleen steun worden toegekend aan ondernemingen uit:

a) sectoren die een aanzienlijk risico lopen, waarvoor de vermenigvuldiging van hun handelsintensiteit en hun elektriciteitsintensiteit op Unieniveau ten minste 2

% bedraagt en waarvan de handelsintensiteit en de elektriciteitsintensiteit op Unieniveau voor elke indicator ten minste 5 % bedraagt;

b) sectoren die risico lopen, waarvoor de vermenigvuldiging van hun handelsintensiteit en hun elektriciteitsintensiteit op Unieniveau ten minste 0,6 % bedraagt en waarvan de handelsintensiteit en de elektriciteitsintensiteit op Unieniveau respectievelijk ten minste 4 % en 5 % bedragen.

In randnr. 409 van de richtsnoeren wordt bepaald dat de lidstaat de extra kosten die de elektriciteitsheffingen meebrengen, kan beperken tot 0,5 % van de bruto toegevoegde waarde van de ondernemingen in de in punt 405, a), bedoelde sectoren en tot 1 % van de bruto toegevoegde waarde van de ondernemingen in de in punt 405, b), bedoelde sectoren.

Dit artikel van het ontwerpdecreet beoogt de supercap-regeling in artikel 7.1.11/1 van het Energiedecreet in overeenstemming te brengen met de nieuwe Europese richtsnoeren. Deze wijzigingen zullen pas in werking treden op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum, aangezien er parallel wijzigingen dienen te gebeuren in titel VI, hoofdstuk VI van het Energiebesluit. Het hele pakket aan wijzigingen kan dan samen in werking treden.

Artikel 32

Steeds meer Vlaamse bedrijven willen hun energieverbruik "vergroenen" door in de centrale databank van de VREG, vermeld in artikel 7.1./1.1. van het Energiedecreet, garanties van oorsprong te laten vernietigen ten belope van hun energieverbruik. Na vernietiging zijn de garanties van oorsprong niet meer verhandelbaar. In andere landen, zoals Nederland, is een cancellation statement (= verklaring door een issuing body dat een aantal garanties van oorsprong werden ingeleverd en dus niet langer bruikbaar zijn) vandaag al mogelijk. Voorliggend tekstvoorstel heeft tot doel om een reglementaire basis te bieden voor deze "vrijwillige" vernietiging van garanties van oorsprong in de centrale databank en de attestering hiervan door de VREG. Voor deze vernietiging van garanties van oorsprong kan overeenkomstig artikel 7.1/1.5 de betaling van een retributie aan de VREG verschuldigd zijn.

Artikel 33

Het woord 'onbalans' in artikel 7.2.1, §1, zevende lid, wordt geschrapt om maximaal oplossingen mogelijk te maken voor de sourcing en settlement bij energiedelen en peer-to-peerverkoop.

Artikel 34

Ook in artikel 7.2.2, §2, vierde lid, wordt het woord 'onbalans' geschrapt. Zie toelichting bij artikel 32.

Artikel 35 en 36

In titel VIII van het Energiedecreet wordt een hoofdstuk VIII toegevoegd i.v.m. de verwerking van persoonsgegevens bij tegemoetkomingen.

Het eerste lid van het ingevoegde artikel 8.8.1 vormt de decretale basis om persoonsgegevens op te vragen in het kader van de toekenning van tegemoetkomingen ter bevordering van o.a. het rationeel energiegebruik en hernieuwbare energie (bv. verhoogde EPC-labelpremie, batterijpremie,...). Deze regeling is evenredig met het nagestreefde doel: er wordt in dit kader niet meer opgevraagd dan noodzakelijk, enkel de gegevens die nodig zijn om na te gaan of de aanvrager van de tegemoetkoming aan de geldende voorwaarden voldoet. De

categorieën van gegevens die minstens zullen opgevraagd en verwerkt worden, worden reeds opgesomd.

Zoals bepaald in het tweede lid is het de Vlaamse Regering die de dienst aanwijst die instaat voor de verwerking van de persoonsgegevens. Afhankelijk van de door de Vlaamse Regering gemaakte keuze kan dit een dienst van de Vlaamse Overheid zijn, de distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij, of de energiehuisen.

Het derde lid bepaalt dat, tenzij de Vlaamse Regering een andere regeling voorziet, de hierboven vermelde verwerking van persoonsgegevens dient te gebeuren via het uniek loket, en verwijst door naar artikel 12.4.1, en ook artikel 12.6.1 van het Energiedecreet waarbinnen de modaliteiten van dit uniek loket behandeld worden. De rechtmatigheid van de verwerking is gebaseerd op artikel 6, lid 1, c) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. De doelstellingen, betrokkenen, bewaartermijn, enzovoort, zijn reeds opgenomen in artikel 12.4.1 en 12.6.1 van het Energiedecreet.

Artikel 37

Dit artikel heft het laatste lid van artikel 9.1.2 op omdat deze overgenomen zal worden in artikel 9.1.4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Artikel 38

Met de creatie van het uniek loket en de hervorming van de premies van energie en wonen tot de 'Mijn Verbouwpremie', werd een eerste stap genomen in de betere afstemming tussen de beleidsinstrumenten van het beleidsveld wonen en het beleidsveld energie.

Met de introductie van een nieuwe, geïntegreerde lening, zijnde de 'verbouwlening', werd een nieuwe stap gezet in de afstemming van de ondersteuningsinstrumenten van de voormelde beleidsvelden.

Het decretale toepassingsgebied van het bestaande instrument binnen het beleidsveld energie, te weten 'de energieleningen', werd inmiddels uitgebreid met maatregelen op vlak van woningkwaliteit. Hierdoor werd er voorzien in een rechtsgrond voor de energiehuisen om ook leningen toe te kennen ter ondersteuning van investeringen in het kader van de bevordering van het rationeel energieverbruik én woningkwaliteit. Tegelijk werd met dit voorstel van decreet¹⁰ de decretale basis voor dit instrument gecreëerd in de Vlaamse Codex Wonen van 2021 voor eigenaar-bewoners en eigenaar-verhuurders.

De verbouwlening zal de energielening, zoals heden vervat in artikel 7.9.1 van het Energiebesluit, vervangen vanaf 1 juli 2022. Net zoals bij de bestaande energieleningen zal:

- voor het beheer van de verbouwlening gebruik worden gemaakt van de diensten van PMV/z-Leningen nv, te weten dat PMV staat voor Participatiemaatschappij Vlaanderen (voorheen: het Participatiefonds Vlaanderen);
- het verstrekken van de verbouwlening aan de energiehuisen worden opgedragen.

Opdat de energiehuisen efficiënter en effectiever de toekenningsvoorwaarden voor de verbouwlening kunnen controleren, wordt voorgesteld om in het Energiedecreet te voorzien in een decretale rechtsgrond hiervoor. De verwerking is namelijk noodzakelijk om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen die op de energiehuisen als verwerkingsverantwoordelijke rust (artikel 6, c) AVG).

¹⁰ Parl.St. VI.Parl. (2021-22), nr. 1230/3.

Het gaat *in casu* om de volgende gegevens, waarbij de opgevraagde persoonlijke gegevens uiteraard beperkt blijven tot gegevens die in het kader van de behandeling van de kredietaanvraag noodzakelijk zijn:

1° de volgende gegevens over de kredietnemer:

- a) het huidige adres en de contactgegevens;
- b) de gezinssamenstelling, de personen ten laste en de personen die samenwonen met kredietnemer;
- c) de handicap van de persoon van de kredietnemer, of van de personen die samenwonen met de kredietnemer;
- d) de burgerlijke staat;

2° de volgende gegevens over het inkomen van de kredietnemer, of het inkomen van de personen met wie de kredietnemer samenwoont:

- a) het gezamenlijk belastbaar inkomen;
- b) het afzonderlijk belastbaar inkomen;
- c) het leefloon;
- d) de inkomensvervangende tegemoetkoming aan personen met een handicap;
- e) de beroepsinkomsten die van belasting vrijgesteld zijn, uit het buitenland of verworven bij een Europese of internationale instelling;

3° de zakelijke rechten waarvan de kredietnemer, houder is;

4° de volgende gegevens over het gebouw waarvoor een lening wordt aangevraagd:

- a) de aard;
- b) de ligging;
- c) de ouderdom;
- d) de eigendom of zakelijke rechten die erop zijn gevestigd;

5° de gegevens over de uitgevoerde werken waarvoor een lening wordt aangevraagd, met inbegrip van facturen;

6° de gegevens over de toekenning van een rentesubsidie, vermeld in artikel 8.2.3, §1;

7° alle andere gegevens dan de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met 5°, die verband houden met de leningsvoorwaarden die de Vlaamse Regering krachtens dit decreet of krachtens de Vlaamse Codex Wonen van 2021 vaststelt en die noodzakelijk zijn om de lening toe te kennen. Ook deze gegevens zijn uiteraard noodzakelijk voor de energiehuizen om de aanvraag te kunnen verwerken, controleren en toe te kennen, maar aangezien de concrete voorwaarden vaak in een uitvoeringsbesluit zijn opgenomen is het onmogelijk om alle op te vragen en te verwerken gegevens nodig voor het controleren van deze toekenningsvoorwaarden, hier limitatief op te sommen.

Tevens wordt voorzien dat verschillende instanties de nodige expliciet in dit artikel vermelde gegevens die onontbeerlijk zijn om de aanvragen te kunnen behandelen, ter beschikking moeten stellen.

Wat betreft de rentesubsidie zal het VEKA op vraag van de energiehuizen aangeven of er een rentesubsidie werd toegekend of niet. De verbouwen lening zal namelijk niet gecumuleerd kunnen worden met een renteloos renovatiekrediet.¹¹

De gegevens met betrekking tot een handicap opgenomen in paragraaf 1, 1°, c, worden opgevraagd en verwerkt om het aantal personen ten laste te bepalen. Personen met een handicap zullen bij de bepaling van het aantal personen ten laste namelijk dubbel worden geteld, conform het bepaalde in artikel 5.186, *in fine*, van het besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. Het aantal personen ten laste is bepalend voor de toe te passen inkomensgrens, waardoor de verwerking van dit type gegevens noodzakelijk is om redenen van zwaarwegend algemeen belang.

---

¹¹ Zie artikel 7.9.2/0/7, §7, ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 in het kader van de verbouwen lening, VR 2022 1805 DOC.0538/2BIS.

Zonder deze gegevens kan aan een kredietnemer niet de lening worden uitgekeerd waarop hij of zij recht heeft. Deze regeling is evenredig met het nagestreefde doel: er wordt in dit kader niet meer opgevraagd dan noodzakelijk, enkel het statuut van de persoon wordt opgevraagd en verwerkt.

De bewaartermijn, zoals opgenomen in dit artikel, heeft betrekking op de persoonsgegevens die in kader van verschillende leningen verwerkt kunnen worden (waaronder de energielening+ en de verbouwlening). Het is om die redenen dus ook niet mogelijk om de bewaartermijn van de gegevens te bepalen op decretaal niveau. Daarom wordt voorzien in een delegatie opdat de Vlaamse Regering een bewaartermijn bepaalt voor de verwerking van persoonsgegevens. Er wordt echter wel via dit ontwerp van decreet een kader opgenomen waarmee de Vlaamse Regering met betrekking tot haar bewaartermijnen rekening zal moeten houden. Deze termijn is niet langer dan noodzakelijk voor de toepassing van de door of krachtens artikel 8.2.3 vastgestelde regels of voor de toepassing van artikel 13.4.13, en is in totaal niet langer dan dertig jaar (rekening houdende met de opnametermijnen van de lening, de looptijd van de lening en/of de eventuele tijd nodig voor toepassing van de decretale bepalingen met betrekking tot sancties uit artikel 13.4.13 (specifiek voor de energielening+).

De ontworpen paragraaf 2 voorziet in de uitwisseling van persoonsgegevens door de energiehuizen aan het VEKA in kader van de controle op de energielening+. Deze bepaling zit heden reeds vervat in artikel 9.1.4 van het Energiedecreet en wordt enkel wetgevingstechnisch doch niet inhoudelijk gewijzigd.

Tot slot bevat de ontworpen paragraaf 3 een rechtsgrond voor mogelijke gegevensuitwisseling tussen de energiehuizen en het Agentschap Wonen-Vlaanderen.

Artikel 39

Conform artikel 80 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (Omgevingsvergunningsdecreet) (voorheen: artikel 4.2.21 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009) kan een omgevingsvergunning verschillende fasen of onderdelen van een project vermelden. Ook de verschillende referentiemomenten kunnen in de omgevingsvergunning worden vastgesteld.

Via de decreetwijziging van 17 februari 2017 werd in artikel 11.1.8, §1, derde lid van het Energiedecreet reeds voorzien in een uitzonderingsgrond voor nieuwbouwprojecten met een gefaseerde vergunning zodat de decretale indientermijn van vijf jaar, zoals vermeld in artikel 11.1.8, §1, tweede lid van het Energiedecreet, voor elke EPB-eenheid van die vergunning wordt gerekend per fase waaronder zij valt en waaronder de werken aan die EPB-eenheid het eerst werden gestart.

Uit praktijk is echter gebleken dat dezelfde situatie zich ook kan voordoen bij grote renovatieprojecten of bij bouwprojecten die zowel bestaan uit nieuwbouw- als renovatiewerken. Zo kan er een gefaseerde vergunning worden verleend voor een bouwproject waarbij de eerste twee fasen bestaan uit de nieuwbouw van EPB-eenheden en de derde fase uit de renovatie van EPB-eenheden. Volgens de huidige lezing van artikel 11.1.8 van het Energiedecreet zou men dan in elk geval binnen de vijf jaar na het verlenen van de gefaseerde vergunning de EPB-aangifte(n) voor de renovatiewerken moeten indienen, ook al is het goed mogelijk dat de renovatiewerken nog niet gestart werden omdat de start van de renovatiefase zich pas voordoet vijf jaar na het verlenen van de vergunning.

Daarom wordt voorgesteld om eenzelfde uitzondering ook te voorzien in artikel 11.1.8, §1/1 van het Energiedecreet. Op die manier valt het startpunt van de vijf

jaar voor alle gebouwen uit een bepaalde fase samen met het startmoment van de fase.

Artikel 40

Artikel 11.1.9, §1, van het Energiedecreet stelt dat de houder van de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de meldingsplichtige de aangifteplichtige is. Als een gebouw dat gebouwd moet worden of in aanbouw is, door de aangifteplichtige wordt vervreemd, of als de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen door de aangifteplichtige wordt overgedragen, dan wordt respectievelijk de nieuwe eigenaar of de nieuwe houder van de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen de nieuwe aangifteplichtige. Als een gebouw dat al voorlopig opgeleverd is, wordt vervreemd voor een EPB-aangifte is ingediend, blijft de oorspronkelijke houder van de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de meldingsplichtige de aangifteplichtige.

Met de decreetwijziging van 17 februari 2017 werd in artikel 11.1.9, §1, een derde lid ingevoegd dat luidt als volgt: *"Als de aangifteplicht wordt overgedragen als vermeld in het tweede lid, wordt in het kader van de overdracht een tussentijds verslag opgesteld dat opgemaakt is door de verslaggever die door de oorspronkelijke aangifteplichtige is aangesteld, en dat is ondertekend door de verslaggever, de oorspronkelijke aangifteplichtige en de nieuwe aangifteplichtige, en waarin alle maatregelen die uitgevoerd zijn of die uitgevoerd moeten worden om aan de EPB-eisen te voldoen, worden opgesomd, en waarin wordt vermeld wie voor de uitvoering van de verschillende maatregelen zal instaan. De oorspronkelijke aangifteplichtige stelt na de beëindiging van de werken waarvoor hij instaat, de nodige gegevens van de door hem of in zijn opdracht uitgevoerde werken, ter beschikking van de aangifteplichtige met het oog op het opstellen van de definitieve EPB-aangifte."*

In de memorie van toelichting werd over deze wijziging het volgende opgenomen: *"Parallel met voormelde wijziging met betrekking tot promotor-bouwheren, wordt ook bepaald dat wanneer er geen promotor-bouwheer bij de overdracht van de aangifteplicht betrokken is (artikel 11.1.9, §1, van het Energiedecreet), in het kader van die overdracht een tussentijds verslag verplicht moet worden opgemaakt. Op deze manier wordt vermeden dat bijvoorbeeld een onwetende koper (bijvoorbeeld bij de verkoop van een ruwbouw na echtscheiding of na faillissement van de bouwheer) een gebouw koopt, verder afwerkt en vervolgens voor de verrassing komt te staan dat het VEA een administratieve geldboete oplegt omdat hetzij in het kader van de overgedragen constructies, hetzij omdat in de verdere afwerking onvoldoende maatregelen werden genomen, niet aan de EPB-eisen is voldaan. In dit tussentijdse verslag zal men alle maatregelen die uitgevoerd werden of die nog uitgevoerd moeten worden om aan de EPB-eisen te voldoen, opsommen. Bijkomstig zal er eveneens in moeten worden vermeld wie voor de uitvoering van de verschillende maatregelen (bijvoorbeeld verkoper/koper) zal instaan/instand."*¹²

Met de decreetwijziging van 17 februari 2017 werd echter de opmaak van het tussentijds verslag niet ingeschreven als vormvereiste. Het VEKA stelt dan ook regelmatig vast dat er geen tussentijds verslag wordt opgemaakt en overgedragen wordt aan de koper. Dit verhindert echter niet dat de koper wel aangifteplichtige wordt. Bovendien blijkt uit handhavingssdossiers dat er wel een rechtsgeldige overdracht van de aangifteplicht is geweest, maar de koper hiervan niet op de hoogte werd gebracht.

---

¹² Parl.St. VI.Parl. (2016-17), nr. 966/1, p. 13.

Daarom wordt voorgesteld om, ter bescherming van de koper, bijkomende voorwaarden voor een rechtsgeldige overdracht van de aangifteplicht vast te leggen. Door vast te leggen dat in de authentieke akte vermeld moet worden dat de aangifteplicht overgedragen wordt, is de koper hier van in het begin al van op de hoogte. Op deze manier kan de koper het gebouw verder afwerken met bijkomende aandacht voor de energieprestatieregelgeving. Door daarnaast ook op te leggen dat er verplicht een tussentijds verslag opgemaakt moet worden en dat de verkoper alle nodige stavingstukken aan de koper moet bezorgen, beschikt de koper over de nodige informatie om zelf een gegronde en gestaafde EPB-aangifte te laten indienen.

Er wordt gekozen om deze uitbreiding van de aangifteplicht in werking te laten treden op de eerste dag van de vierde maand die volgt op de maand van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. Op deze manier hebben dossiers waar bijvoorbeeld de onderhandse akte reeds werd getekend, maar de authentieke akte nog niet is verleden een 'gratieperiode' waarbinnen de notariële procedures nog tijdig kunnen worden afgerond zodat ze nog onder de oude regeling vallen. Artikel 11.1.9, §1, eerste lid van het Energiedecreet, in de lezing voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 26, blijft echter van toepassing op de dossiers waarvan de authentieke akte werd verleden voor de datum van inwerkingtreding van dat artikel.

Artikel 41

Thans dient enkel het op het energieprestatiecertificaat (EPC) vermelde kengetal of label en unieke code of adres te worden vermeld in alle commerciële advertenties voor de verkoop of verhuur van een gebouw of de vestiging van een zakelijk recht erop, dat over een energieprestatiecertificaat dient te beschikken.

Vanaf 1 januari 2023 moet ook elk niet-residentieel gebouw bij overdracht (verkoop, erfpacht, opstalrecht, ...) en verhuur verplicht over een energieprestatiecertificaat voor een niet-residentieel gebouw (EPC NR) beschikken. Het EPC NR bestaat uit twee onderdelen, die elkaar aanvullen: een energielabel op basis van het gemeten aandeel hernieuwbare energie en een energiescore. De kandidaat-koper of -huurder van een gebouw dient via het EPC steeds correcte informatie te krijgen over de energieprestatie van het gebouw. Daarom wordt voorgesteld om in artikel 11.2.1, §3, eerste lid van het Energiedecreet toe te voegen dat ook het aandeel hernieuwbare energie of het label dat op basis daarvan wordt bepaald, vermeld moet worden in elke commerciële advertentie. Deze verplichting geldt enkel indien dit aandeel hernieuwbare energie (of label dat daarop gebaseerd is) effectief vermeld wordt op het desbetreffende EPC. Dit is heden enkel het geval bij EPC NR, waardoor momenteel die verplichting enkel opgelegd zal worden bij commerciële advertenties van niet-residentiële gebouwen(eenheden). Bijgevolg is dit niet verplicht voor een energieprestatiecertificaat voor een residentieel gebouw (EPC Res).

In dat opzicht wordt ook artikel 13.4.10, §3/1 van het Energiedecreet gewijzigd, opdat het VEKA in het kader van haar handhavingsbevoegdheid ook de mogelijkheid heeft om het ontbreken van het aandeel hernieuwbare energie, of het label dat daarop gebaseerd is, in commerciële advertenties te handhaven.

Artikel 42

Met dit artikel wordt het mogelijk gemaakt om het toepassingsgebied van de verplichting om een EPC over te dragen, volledig gelijk te schakelen met het toepassingsgebied van de renovatieverplichting voor residentiële en niet-residentiële gebouwen (art. 11.2/2.1 Energiedecreet). De renovatieverplichting voor residentiële gebouwen en niet-residentiële gebouwen geldt bij (onder andere) een notariële overdracht in volle eigendom. De huidige verplichting om een EPC

over te dragen is evenwel beperkt tot koop-verkoop. Er zijn vormen van notariële overdracht waarbij een gebouw in volle eigendom overgaat die niet onder het toepassingsgebied van de huidige overdrachtsverplichting vallen, maar wel onder de renovatieverplichting. Voorbeelden zijn de schenking, maar ook die gevallen waar een gebouw via ruil wordt overgedragen. Voor de praktische uitvoering van de renovatieverplichting is het wenselijk dat natuurlijke personen of rechtspersonen die via notariële overdracht de volle eigendom verwerven over een gebouw ook meteen het EPC-certificaat van het gebouw in kwestie krijgen van de vorige eigenaar. Met de voorgestelde wijziging wordt deze discrepantie weggewerkt. De Vlaamse Regering krijgt de mogelijkheid om ook voor deze andere vormen van notariële overdracht in volle eigendom een overdrachtsplicht in het leven te roepen.

Artikel 43

Met de decreetswijzigingen van 30 oktober 2020, 17 december 2021 en 18 maart 2022 werd in het Energiedecreet een decretale rechtsgrond voorzien aan de Vlaamse Regering voor het opleggen van minimale eisen inzake renovatie bij een notariële overdracht van de volle eigendom van of bij vestiging van erfpacht en opstalrecht op gebouwen. De uitvoering van de verplichting wordt opgelegd aan respectievelijk de eigenaar, de opstalhouder, of de erfpachter.

Er werd tevens voorzien dat in geval na de verkoop van het residentieel gebouw of niet-residentieel gebouw of de niet-residentiële gebouweenheid gedurende de looptijd van deze verplichting die op het gebouw of de gebouweenheid rust:

1° het residentieel gebouw of niet-residentieel gebouw of de niet-residentiële gebouweenheid wordt geërfd, dan gaat de verplichting over op de erfgenaam of legataris. De erfgenaam of de legataris moet dan binnen de resterende termijn voldoen aan het minimaal energieprestatieniveau dat de erflater diende te halen;

2° het residentieel gebouw of niet-residentieel gebouw of de niet-residentiële gebouweenheid wordt geschonken of verkocht, of een opstalrecht of erfpacht wordt erop gevestigd, dan gaat de verplichting over op de koper of de ontvanger van de schenking of de erfpachter of opstalhouder. De koper, de ontvanger van de schenking, de erfpachter of de opstalhouder moet dan binnen de resterende termijn voldoen aan het minimaal energieprestatieniveau dat de verkoper, schenker, erfpachtgever of opstalgever zelf diende te halen. Indien het te behalen minimaal energieprestatieniveau sindsdien werd verstrengd rust bijkomend op de nieuwe eigenaar (koper of ontvanger van de schenking), erfpachter of de opstalhouder de verplichting om binnen een gestelde termijn na het verlijden van de authentieke akte aan dat verstrengde minimaal energieprestatieniveau te voldoen.

Daar waar het toepassingsgebied van de minimale eisen inzake renovatie geldt bij elke notariële overdracht van de volle eigendom van of bij vestiging van erfpacht en opstalrecht op gebouwen, wordt de *overdracht* van deze verplichting beperkt tot enerzijds erfenis en anderzijds tot schenking, verkoop, erfpacht en opstalrecht.

Er wordt daarom heden voorgesteld (in punt 1° en punt 2°) om het toepassingsgebied van de overdracht van de renovatieverplichting ook uit te breiden tot het algemene toepassingsgebied van de verplichting, zodat gedurende de looptijd van de verplichting bij elke vorm van notariële overdracht in volle eigendom – en niet enkel bij verkoop, schenking, erfpacht en opstalrecht – deze verplichting tevens wordt overgedragen.

De renovatieverplichting uit artikel 11.2/2.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 is van toepassing op elke notariële overdracht in volle eigendom van een residentieel gebouw, een niet-residentieel gebouw of niet-residentiële gebouweenheid.

Dit betekent dat wanneer zowel blote eigendom als het vruchtgebruik samen het voorwerp uitmaken van een notariële akte, men onder het toepassingsgebied valt wanneer men een deel (bijv. 50% van de volle eigendom) of het geheel van een gebouw notarieel overdraagt. Dit heeft als consequentie dat ook bepaalde overdrachten worden geraakt waarbij de overdracht plaatsvindt tussen meerdere personen die allen reeds eigenaars zijn van het gebouw in kwestie, en waarbij de overdracht onderling plaatsvindt omwille van een wijziging van omstandigheden in het privéleven. Men denke aan bijvoorbeeld de volgende gevallen:

- een koppel dat uit de echt scheidt en de eigendom van de gemeenschappelijke gezinswoning in het kader van de echtscheiding regelt;
- een getrouwd koppel dat uit elkaar gaat, maar meerdere onroerende eigendommen heeft (een gezinswoning en een tweede verblijf). Voorafgaand aan het uitspreken van de echtscheiding verhuist een partner naar het tweede verblijf en vestigt er zijn hoofdverblijfplaats, terwijl de hoofdverblijfplaats van de andere partner niet wijzigt. In het kader van het afwikkelen van de echtscheiding wordt de ene woning toegewezen aan de ene partner, en de andere woning aan de andere partner.
- een koppel dat wettelijk samenwoont, eigenaar is van een woning/appartement, uit elkaar gaat en waarbij de ene (ex-)partner de andere uitkoopt.
- een koppel dat feitelijk samenwoont, eigenaar is van een woning/appartement, uit elkaar gaat en waarbij de ene (ex-)partner de andere uitkoopt.

Een ander geval waaraan wordt gedacht is het geval van een ongehuwde "jonkman" of "jonkvrouw" die nog samenwoont met zijn/haar moeder of vader die eigenaar van de woning is waar die zoon/dochter ook diens hoofdverblijfplaats heeft en de ouder in kwestie sterft, waardoor hij mede-eigenaar wordt. Hij of zij blijft in de woning wonen en koopt het (geërfde) aandeel van een broer of zus uit.

Daar waar het de bedoeling is een notariële overdracht aan een derde die nog geen eigenaar is van een deel of geheel van de volle eigendom van een gebouw wel degelijk onder het toepassingsgebied hoort (anders kan op die wijze de renovatieverplichting worden omzeild door bijvoorbeeld eerst x% en daarna de rest te verkopen), is het echter niet de bedoeling om een notariële overdracht tussen dergelijke partijen die beiden reeds eigenaar zijn van het gebouw in kwestie ook met een renovatieverplichting te belasten. Het is immers niet de bedoeling om omwille van "miserie" buiten de wil om van de betrokkene ook nog eens een renovatieverplichting op te leggen. Daarom wordt in punt 3° voorgesteld om voor overdrachten waarbij een van de (mede-)eigenaars daar zijn hoofdverblijfplaats heeft en behoudt een uitzondering in het decretale toepassingsgebied in te schrijven.

Artikel 44

Artikel 12.1.1 van het Energiedecreet stelt dat de minister bevoegd voor energie jaarlijks, op voorstel van het VEKA, een energierapport publiceert. Dit rapport bevat een energiebalans met de gegevens zoals bepaald in artikel 12.1.2 van het Energiedecreet, waaronder het energiegebruik per subsector en per energiedrager. Om het elektriciteits- en aardgasgebruik in Vlaanderen per subsector te kennen, is op basis van het huidige artikel 12.2.1 van het Energiedecreet en artikel 10.1.1. van het Energiebesluit de verplichting opgelegd aan elke beheerder van een distributienet, transmissienet, aardgasdistributienet en vervoersnet om te rapporteren over de hoeveelheden afgenomen op de afnamepunten en de subsectoren waartoe de afnemers behoren. Indien een afnamepunt echter een koppelpunt is aan een gesloten distributienet, directe lijn, directe leiding, privé-distributienet of een net, vermeld in artikel 2, 41° en 42°, van de federale Elektriciteitswet, dan ontbreken de data over de doorgeleverde hoeveelheden elektriciteit en aardgas en de subsectoren waartoe de achterliggende afnemers

behoren. Met de uitbreiding in dit artikel wordt het mogelijk gemaakt om ook de beheerders van een gesloten distributienet, directe lijn, directe leiding, privé distributienet en een net, vermeld in artikel 2, 41° en 42°, van de federale Elektriciteitswet, te verplichten om deze noodzakelijke gegevens voor het opmaken van het energierapport mee te delen.

Artikel 45

Vanaf 1 april 2022 dienen de installateurs van stookolieketels per kwartaal aan het VEKA een lijst met adressen van de residentiële en niet-residentiële gebouwen te rapporteren waarin ze gedurende het vorige kwartaal een of meer stookolieketels of ketellichamen hebben geïnstalleerd of vervangen. Deze gegevens worden opgenomen in de databank voor energiegebruik en energieproductie, vermeld in artikel 12.5.1 van het Energiedecreet.

Als de installateurs niet voldoen aan hun decretale verplichting, zal het VEKA handhaving opstarten. De basis voor deze handhaving zijn dus gegevens in de databank voor energiegebruik en energieproductie. Bij de invoering van de rechtsgrond van de databank voor energiegebruik en energieproductie werd echter verkeerdelijk niet voorzien dat de databank tevens de doelstelling heeft verplichtingen die aan de installateurs zijn opgelegd, te volgen en handhaven. Voorliggende bepaling voorziet in een rechtzetting van dit erratum.

Artikel 46

Dit artikel houdt een wijziging in van artikel 12.6.1 van het Energiedecreet, ingevoegd bij het decreet van 19 november 2021. In paragraaf 1 en 2 wordt de zinsnede 'ter bevordering van het rationeel energiegebruik' toegevoegd. Tot op heden zijn immers alle premies uit het uniek loket gekoppeld aan hetzij investeringen in gebouwen, of hebben ze betrekking op energieopwekkingsinstallaties. Via het toevoegen van de zinsnede "ter bevordering van het rationeel energiegebruik" wordt de mogelijkheid gecreëerd om ook andere vormen van steun, zoals maar niet beperkt tot de kortingsbonnen uit artikel 6.4.1/4 van het Energiebesluit van 19 november 2010, onder het toepassingsgebied van het uniek loket te brengen.

De rechtmatigheid van de verwerking is gebaseerd op artikel 6, lid 1, c) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. De doelstellingen, betrokkenen, bewaartermijn, enzovoort, zijn reeds opgenomen in artikel 12.6.1 van het Energiedecreet.

Artikel 47

In punt 1° wordt artikel 13.1.2 aangevuld met de nieuw gedefinieerde partij, de "tussenpersonen bij de levering van thermische energie" (zie toelichting bij artikel 2 van dit ontwerp van decreet).

I.v.m. punt 2°:

Bij de uitoefening van zijn taken inzake toezicht en controle op de naleving van de energiewetgeving en de hierin opgenomen openbaredienstverplichtingen, dient de VREG in vele gevallen te betrouwen op rapporteringen van marktpartijen (vb. rapporteringen door leveranciers over o.a. het aantal ingebrekestellingen en toegestane betalingsplannen in het kader van de opmaak van het sociaal energierapport, de rapporteringen van houders van een leveringsvergunning over hun financiële en technische capaciteit, de rapportering door leveranciers over de door hem aangeboden producenten voor opname in de V-test, ...). Het is dan ook belangrijk dat de marktpartijen tijdig en correct hun rapporteringen overmaken aan de VREG.

Indien de betrokken marktpartij niet tijdig de nodige rapporteringen aanlevert kan de VREG hem een administratieve boete opleggen die in verhouding staat tot de feiten, op grond van artikel 13.3.1, §1, van het Energiedecreet. In het verleden werden reeds boetes opgelegd van 250 euro bij niet aanlevering van de vereiste rapporteringen.

Indien de rapportering wel tijdig gebeurde, maar door een gebrek aan aandacht inaccuraat, onvolledig of inconsistent is, kan de VREG momenteel geen gelijkaardige administratiefrechtelijke boete opleggen. Het Energiedecreet voorziet enkel een strafrechtelijke sanctie bij het bewust aanleveren van misleidende informatie. Om kwaliteitsvolle rapporteringen te verzekeren, wordt daarom voorgesteld om deze lacune te dichten via voorliggend tekstvoorstel.

Artikel 48

Het artikel dat het VEKA de bevoegdheid geeft om controle op de naleving van artikelen geeft, en desgevallend de betrokkenen alle gegevens en inlichtingen vragen te vragen, wordt uitgebreid met de artikelen die van toepassing zijn op de toekenning van groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong.

Artikel 49

Sinds 1 juli 2014 is de VREG bevoegd om de tariefmethodologie te bepalen en om de tarievenvoorstellen goed te keuren. In tegenstelling tot wat geldt voor de technische reglementen, is de VREG echter niet in staat om de niet-naleving van bepalingen uit die tariefmethodologie desgevallend administratief te sanctioneren. Een aanpassing van artikel 13.3.1, §1 van het Energiedecreet moet het mogelijk maken om inbreuken op de tariefmethodologie voortaan administratief te beboeten.

Een voorbeeld van zo'n inbreuk is dat de VREG op een bepaald moment vaststelde dat de RAB (regulatory asset base) van een gemeente gedurende enkele jaren in de boeken van twee distributienetbeheerders was opgenomen, wat uiteraard niet mogelijk is. Hierdoor rekende een van de distributienetbeheerders gedurende die tijd onterecht te hoge nettarieven aan. Een discussie over de waardering van de over te dragen assets van de ene naar de andere netbeheerder lag aan de basis van deze onjuistheid. Deze fout en de tarifaire gevolgen ervan werden uiteraard rechtgezet, maar door een hiaat in artikel 13.3.1, §1 van het Energiedecreet was de VREG niet in de mogelijkheid om de desbetreffende distributienetbeheerders als sanctie een administratieve boete op te leggen.

Artikel 50

Het huidige artikel 13.3.2 van het Energiedecreet stelt: *"Tenzij dit decreet in een specifieke administratieve sanctie voorziet, kan de VREG een administratieve geldboete opleggen die per kalenderdag niet minder dan 250 euro mag bedragen, noch meer dan 250.000 euro mag bedragen, noch in totaal hoger zijn dan 5.000.000 euro of 3 % van de omzet die de betrokken overtreder heeft gerealiseerd op de Vlaamse energiemarkt tijdens het laatste afgelopen boekjaar, als dit laatste bedrag lager is."*

Voorgesteld wordt om te verduidelijken dat de VREG - binnen de gestelde contouren - boetes kan opleggen per kalenderdag, maar ook zonder dat de boete gekoppeld wordt aan kalenderdagen.

Daarnaast is er discussie ontstaan over de vraag of de mogelijkheid om een administratieve geldboete per kalenderdag op te leggen, zoals thans voorzien in

artikel 13.3.2 van het Energiedecreet, al of niet enkel betrekking kan hebben op feiten uit het verleden (d.w.z. voorafgaand aan de oplegging van de boete).

Op grond van een arrest van 7 april 2011 (nr. 212.557) van een Franstalige kamer van de Raad van State, m.b.t. artikel 31 van de Elektriciteitswet dat indertijd qua systematiek leek op het huidige artikel 13.3.2 van het Energiedecreet, zou die vraag bevestigend beantwoord dienen te worden. De Raad van State oordeelde in dat arrest: "[...] qu'une sanction ne peut jamais réprimer qu'un comportement passé, et non un comportement futur, qui est nécessairement incertain; que l'article 31 de la loi du 29 avril 1999, qui porte que l'amende "ne peut être, par jour calendrier, inférieure à 50.000 francs", doit être interprété en ce sens que le nombre de "jours calendrier" à prendre en considération est le nombre de jours où une infraction a été commise, arrêté au jour où l'autorité qui prononce la sanction statue [...]".

In de rechtsleer wordt dit arrest van de Raad van State weliswaar als "betwistbaar" bestempeld.¹³ De Raad krijgt meer bepaald de kritiek het specifieke karakter van de geldboetes o.b.v. artikel 31 Elektriciteitswet uit het oog te hebben verloren; die geldboetes zijn voor de regulator nl. net een manier om "naar de toekomst toe en met een financiële stok achter de deur er zo spoedig mogelijk voor te zorgen dat een onderneming, die ondanks een aanmaning sectoriële (sic) voorschriften niet naleeft, zijn gedrag hieraan aanpast".¹⁴ Een lezing van dat artikel die tegen dit specifieke doel indruist, zou dan ook voor discussie vatbaar zijn.

De VREG heeft als regulator van de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt ruime toezichthoudende en controlerende taken, die o.m. het toezicht en de controle op de naleving van de bepalingen van titels IV, VI en hoofdstuk I tot en met IV van titel VII van het Energiedecreet, evenals de bijbehorende uitvoeringsbepalingen en de technische reglementen van de VREG, inhouden.

Om die taken ten volle te kunnen uitoefenen, is het noodzakelijk dat de VREG ook de mogelijkheid heeft om een dwangsom per kalenderdag op te leggen, waarmee wordt bedoeld op een sanctionering "voor de toekomst", nl. per kalenderdag dat men zich niet conformeert aan de toepasselijke bepalingen. Gelet op de hierboven uiteengezette onduidelijkheid over de vraag of deze mogelijkheid al dan niet reeds vervat ligt in het huidige artikel 13.3.2 Energiedecreet, strekt het tot aanbeveling om dit ter verduidelijking expliciet in te schrijven in artikel 13.3.2 Energiedecreet.

Artikel 51, 52 en 53

Bij controle van naleving van de voorwaarden voor het toekennen van groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong zijn er in sommige gevallen onvoldoende mogelijkheden voor het VEKA om sanctionerend op te treden. Het opleggen van deze administratieve sancties wordt verantwoord door de maatschappelijke kosten die aan het ondersteuningsmechanisme verbonden zijn.

Het Energiedecreet geeft in artikel 13.4.2/1 de bevoegdheid aan het VEKA om een administratieve geldboete op te leggen aan de eigenaar van een productie-installatie of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen als deze informatie heeft overgemaakt die door het VEKA werd opgevraagd en die volgens de op dat moment gekende feiten niet consistent of

¹³ D. VERHOEVEN, "Recente ontwikkelingen in het federale energierecht: "Europe Strikes Back"" in K. DEKETELAERE en B. DELVAUX (eds.), Jaarboek energierecht 2014, Antwerpen, Intersentia, (51) 68.

¹⁴ D. VERHOEVEN en D. LECOQUE, "Recente ontwikkelingen in het federaal energierecht: De wet van 8 januari 2012 tot wijziging van de Elektriciteits- en Gaswet, alsmede andere (post-)crisis-gebeurtenissen" in K. DEKETELAERE en B. DELVAUX (eds.), Jaarboek energierecht 2011, Antwerpen, Intersentia, (23) 105, met verwijzing naar GwH 28 september 2005, nr. 150/2005, overw. B.9.2.

niet in overeenstemming is met de realiteit.¹⁵ De sanctie is daarbij steeds gekoppeld aan de onterecht ontvangen steun. Om op grond van artikel 13.4.2/1 van het Energiedecreet te kunnen sanctioneren, als de certificaatgerechtigde bijvoorbeeld bewust foutief rapporteert, is dus steeds vereist dat wordt bewezen dat er hierdoor ook onterecht steun is ontvangen. In het Energiebesluit van 19 november 2010 is het VEKA ook de bevoegdheid gegeven om, als meer certificaten zijn toegekend dan waar de certificaatgerechtigde recht op had, haar oorspronkelijke beslissing met terugwerkende kracht te wijzigen, inclusief een rechtzetting van de (te veel) toegekende certificaten.¹⁶ Als niet is voldaan aan de voorwaarden voor toekenning van certificaten kan de VREG bovendien, op verzoek van het VEKA, de nog niet verhandelde en de in het kader van de certificatenverplichting of minimumsteun nog niet gebruikte certificaten intrekken. Zijn de onterecht toegekende certificaten toch al verhandeld of gebruikt voor de minimumsteun of de certificatenverplichting dan wordt het aantal certificaten dat toegekend zal worden gecompenseerd met het aantal certificaten dat niet voldoen aan de voorwaarden.¹⁷

In bovenstaand geval dient vastgesteld te worden dat er onterecht steun is toegekend, of dat niet aan de voorwaarden voor toekenning van groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten of garanties van oorsprong is voldaan. Echter is in controlefase niet altijd duidelijk of er niet aan de voorwaarden is voldaan en onterecht steun is toegekend; het is juist daarom dat het VEKA de betrokkene eerst vraagt om de nodige informatie te bezorgen teneinde te controleren of aan voorwaarden voor toekenning is voldaan. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn al er een vermoeden is dat de betrokkene bewust informatie heeft achtergehouden of foutief heeft gerapporteerd.

Er wordt daarom voorgesteld om enerzijds aan artikel 13.4.2/1 van het Energiedecreet een sanctiemogelijkheid voor het VEKA toe te voegen als er informatie wordt overgemaakt die niet in overeenstemming is met de realiteit, zonder dat daarvoor reeds onterecht steun is toegekend. Zo wordt gegarandeerd dat de informatie waarop het VEKA zich baseert in overeenstemming is met de realiteit.

Als de betrokkene echter nalaat om de gevraagde informatie aan het VEKA te bezorgen, kan het VEKA niet verder handhaven. Dit kan betekenen dat de betrokkene die mogelijk onterecht steun heeft gekregen, door het niet antwoorden op vragen van het VEKA kan ontkomen aan de gevolgen voor zijn handelen. Er wordt daarom via nieuw artikel 13.4.2/2 voorgesteld het VEKA de bevoegdheid te geven een administratieve geldboete op te leggen als de natuurlijke persoon of rechtspersoon nalaat de in artikel 13.1.3, tweede lid van het Energiedecreet vermelde gegevens of inlichtingen te verstrekken tegen de door het VEKA opgelegde termijn.

De administratieve geldboete is in beide gevallen niet lager dan 500 euro, en niet hoger dan 500.000 euro. Omdat er voor sommige grote productie-installaties jaarlijks miljoenen euro's aan groenestroomcertificaten (kunnen) worden ontvangen, wordt het bedrag van de maximaal op te leggen administratieve geldboete hoog gelegd. De boete moet immers de nodige afschrikkende werking hebben om verdere inbreuken te voorkomen. De hoogte van de administratieve geldboete zal per individueel geval gemotiveerd moeten worden en steeds

---

¹⁵ Het gaat daarbij steeds om informatie in toepassing van artikel 1.1.3, 113° /2, artikel 7.1.1, artikel 7.1.2, 7.1.3, 7.1.4/1, § 1, en 7.1/1.1 van het Energiedecreet.

¹⁶ Artikel 6.1.5, vijfde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 voor wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en artikel 6.2.6, vijfde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 voor wat betreft de toekenning van warmtekrachtcertificaten.

¹⁷ Artikel 6.1.6, §2, derde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 en artikel 6.2.6, negende lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 voor wat betreft de toekenning van warmtekrachtcertificaten.

proportioneel moeten zijn rekening houdend met de aard en de ernst van de inbreuk.

Als de gevraagde informatie na het opleggen van de administratieve geldboete nog steeds niet is bezorgd, kan een dwangsomboete worden opgelegd die 100 euro per kalenderdag bedraagt dat de nieuwe termijn wordt overschreden.

Artikel 54

Het energieprestatiecertificaat (EPC) wint steeds meer aan belang. Waar vroeger het EPC voornamelijk een informatiserende en sensibiliserende rol had, vormt het EPC nu meer en meer de basis voor financiële instrumenten (zoals de EPC-labelpremie, het renteloos renovatiekrediet en de energielening+).

De correctheid van het EPC wordt dus steeds belangrijker. Daarom wordt voorgesteld om de minimale boete voor het niet-correct rapporteren in het EPC voor de energiedeskundige op te trekken van 250 euro naar 500 euro. Dit moet de energiedeskundigen aanzetten om het EPC steeds waarheidsgetrouw te rapporteren. Op die manier kan de kwaliteit van het EPC als basis voor de financiële instrumenten gegarandeerd worden.

Daarnaast wordt het voor potentiële kopers ook steeds belangrijker om voorafgaand inzicht te krijgen in de energieprestatie van het gebouw dat ze wensen te kopen. Welk label het gebouw heeft, zal namelijk een belangrijke factor vormen in hun beslissing, aangezien dit zal bepalen of ze beroep zullen kunnen doen op enkele financiële instrumenten van de Vlaamse overheid. Daarom wordt ook voorgesteld om de minimale boete bij het niet of niet-correct adverteren van de EPC-gegevens in commerciële advertenties te verhogen tot 500 euro.

Als het VEKA vaststelt dat in strijd met artikel 11.2.1, §1, van het Energiedecreet de eigenaar of gebruiker van een gebouw niet over een EPC beschikt wanneer deze daarover zou moeten beschikken, legt het VEKA de eigenaar of gebruiker een administratieve geldboete op. Deze administratieve geldboete werkt in principe bevrijdend.

Er wordt heden voorgesteld om in artikel 13.4.10, §2, van het Energiedecreet te voorzien in de mogelijkheid voor het VEKA om toch een nieuwe termijn vast te leggen waarbinnen de betreffende verplichting alsnog moet worden nageleefd. Hierdoor zal de boete in die gevallen niet bevrijdend werken.

Bij sommige types van energieprestatiecertificaten geldt namelijk een algemene EPC-plicht, waarbij de verplichting om over een EPC te beschikken, losgekoppeld is van een overdrachtsmoment, zoals verkoop of verhuur. Zo is vanaf 1 januari 2022 een EPC verplicht voor de gemeenschappelijk beheerde delen van een appartementsgebouw met 15 of meer gebouweenheden. Voor kleinere appartementsgebouwen is de verplichting gefaseerd ingevoerd. Vanaf 1 januari 2026 zullen tevens alle grote niet-residentiële eenheden over een geldig EPC voor niet-residentiële gebouwen moeten beschikken (voor bepaalde types van gebouwen geldt deze verplichting al vanaf 1 januari 2024).

In dergelijke gevallen van een algemene EPC-plicht is het niet interessant dat de boete voor het niet-beschikken over een EPC, bevrijdend zou werken. Daarom dient daarvoor dan ook voorzien te worden dat het VEKA een nieuwe termijn kan vastleggen waarbinnen de vastgestelde verplichting alsnog moet worden nageleefd. Als de eigenaar of gebruiker van het gebouw bij het verstrijken van die termijn nog steeds in gebreke blijft, zal het VEKA hem een nieuwe administratieve geldboete opleggen. Het VEKA zal ook een nieuwe termijn vastleggen waarbinnen de betreffende verplichting alsnog moet worden nageleefd. Deze procedure wordt herhaald tot aan de verplichting is voldaan.

Thans dient enkel het op het EPC vermelde kengetal of label en unieke code of adres te worden vermeld in alle commerciële advertenties voor de verkoop of verhuur van een gebouw of de vestiging van een zakelijk recht erop, dat over een energieprestatiecertificaat dient te beschikken.

Vanaf 1 januari 2023 moet ook elk niet-residentieel gebouw bij overdracht (verkoop, erfpacht, opstalrecht, ...) en verhuur verplicht over een energieprestatiecertificaat voor een niet-residentieel gebouw (EPC NR) beschikken. Het EPC NR bestaat uit twee onderdelen, die elkaar aanvullen: een energielabel op basis van het gemeten aandeel hernieuwbare energie en een energiescore. De kandidaat-koper of -huurder van een gebouw dient via het EPC steeds correcte informatie te krijgen over de energieprestatie van het gebouw. Daarom wordt voorgesteld om in artikel 11.2.1, §3, eerste lid van het Energiedecreet toe te voegen dat ook het aandeel hernieuwbare energie of het label dat op basis daarvan wordt bepaald, vermeld moet worden in elke commerciële advertentie. Deze verplichting geldt enkel indien dit aandeel hernieuwbare energie (of label dat daarop gebaseerd is) effectief vermeld wordt op het desbetreffende EPC.

In dat opzicht wordt ook artikel 13.4.10, §3/1 van het Energiedecreet gewijzigd, opdat het VEKA in het kader van haar handhavingsbevoegdheid ook de mogelijkheid heeft om het ontbreken van het aandeel hernieuwbare energie, of het label dat daarop gebaseerd is, in commerciële advertenties te handhaven.

Tot slot wordt ook voorgesteld om de boete voor de opdrachthouder, lasthebber of gevolmachtigde (bijv. professionele makelaars) bij niet of niet-correct adverteren te verhogen tot 750 euro. Als professioneel dient men namelijk sowieso op de hoogte te zijn van alle geldende regelgeving rond de verkoop en verhuur van een woning en draagt men dan ook een zwaardere verantwoordelijkheid dan een leek (niet-professioneel) in dezelfde situatie.

Artikel 55

Titel XIII van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bevat een reeks administratieve geldboetes die door respectievelijk de VREG (titel XIII, hoofdstuk III), het VEKA (titel XIII, hoofdstuk IV) en de Vlaamse Belastingdienst (titel XIII, hoofdstuk V) aangaande overtredingen van bepalingen van het gewestelijk energierecht kunnen worden opgelegd. De inkomsten die voortvloeien uit de opbrengst van die administratieve geldboetes worden allen door artikel 13.7.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 rechtstreeks toegewezen aan het Energiefonds en komen zodoende ten goede van het Vlaamse Gewest.

De VREG merkte op dat door de volatiliteit van de energiemarkt met snel stijgende prijzen er de laatste tijd twee energieleveranciers failliet zijn gegaan: Vlaamse Energieleverancier bv (VEL) en Watz bv. Dit heeft consequenties voor de quotumplicht uit artikel 7.1.10 en 7.1.11 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 aangezien de curatoren van de gefailleerde energieleveranciers, ondanks dat ze daar door de VREG opmerkzaam op werden gemaakt, hun verplichtingen aangaande de quotumplicht niet naleefden. Dit resulteerde in aanzienlijke administratieve boetes van 3.976.700 euro (groenestroomcertificaten) plus 787.208 euro (warmte-krachtcertificaten) t.a.v. de faillissementsboedel van VEL, en 3.290.600 euro (groenestroomcertificaten) plus 651.624 euro (warmte-krachtcertificaten) t.a.v. de faillissementsboedel van Watz.

Ook het VEKA wordt in de praktijk geconfronteerd met meer en meer gevallen van niet betaling van de door het agentschap opgelegde administratieve geldboetes (zowel omwille van moedwillige niet betaling, als omwille van faillissementen en procedures collectieve schuldbemiddeling). Het betreft doorgaans administratieve geldboetes aangaande de handhaving van de energieprestatieregelgeving. Als

bijvoorbeeld een bouwpromotor, die verantwoordelijk is voor het naleven van de energieprestatieregelgeving, overkop gaat, dan wordt ook hier het Vlaamse Gewest geconfronteerd met problemen aangaande de invorderbaarheid van deze schulden.

In geval van een schuldvordering bij faillissement is de kwalificatie immers telkens van belang: aangezien de op grond van het Energiedecreet van 8 mei 2009 opgelegde administratieve boetes heden niet van enig wettelijk voorrecht genieten, is het meer bepaald de vraag of de daarmee corresponderende schuldvorderingen hetzij kwalificeren als 'schulden in de boedel', hetzij als 'boedelschulden/schulden van de boedel'. Die laatstgenoemde categorie schulden krijgt bij uitbetaling voorrang op de eerstgenoemde categorie, en is zodus voor de schuldeiser iets gunstiger. De correcte kwalificatie is echter in geen geval zonneklaar. De kans dat als niet-bevoorrechte schuldeiser het Vlaamse Gewest bij afwikkeling van een faillissement nog zal worden vergoed nadat eerst de bevoorrechte schuldeisers zijn vergoed is echter klein tot onbestaande, waardoor het onderscheid tussen 'schulden in de boedel' en 'boedelschulden/schulden van de boedel' dus eerder academisch is. Pas na de bevoorrechte schuldeisers, zullen immers de niet-bevoorrechte schuldeisers pondspondsgewijs op basis van de nog resterende activa worden vergoed. Een pondspondsgewijze verdeling van "niets" is immers nog steeds "niets"...

Vermogenssancties zijn dan ook zinloos wanneer de gesanctioneerde niet tot betaling wordt verplicht. De invordering van de oplegde bedragen raakt m.a.w. belangen die het loutere financiële aspect ervan overstijgen. Bij gebreke aan daadwerkelijke invordering ontsnapt de gesanctioneerde de facto aan de gevolgen van de hem opgelegde sanctie, en verkrijgt de samenleving geen volledige genoegdoening voor het *préjudice moral*, verbonden aan de inbreuk. In die zin is het verantwoord om de invordering met bijzondere waarborgen te faciliteren.

Ook qua bevoegdheidsverdelende regels stelt het invoeren van een wettelijk voorrecht en hypotheek geen probleem. Het Grondwettelijk Hof heeft immers reeds geoordeeld dat de decreetgever van oordeel kan zijn dat aan een schuldvordering die voortvloeit uit bepalingen die hij heeft uitgevaardigd ter regeling van een hem toegekende aangelegenheid, een voorrecht of een hypotheek moet worden verbonden. Uit het gegeven dat verschillende wetgevers bevoegd zijn om voorrechten in te stellen, die moeten kunnen worden ingepast in eenzelfde rangorde, volgt dat elke wetgever bij het vaststellen van de rang van het voorrecht dat hij instelt, het belang dat hij door het instellen van het voorrecht beoogt te beschermen, dient af te wegen ten aanzien van de andere belangen die door voorrechten ingesteld door andere wetgevers worden beschermd. Die evenredigheid is in dit bijzonder geval een element van de bevoegdheid van de handelende wetgever.¹⁸

Het kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving van 22 maart 2019 voorziet daarom reeds in een algemeen voorrecht op alle roerende goederen en inkomsten van de schuldenaar, naast de mogelijkheid tot inschrijving van een wettelijke hypotheek op alle zakelijke rechten van deze laatste.

Het voormelde kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving van 22 maart 2019 heeft echter geen algemene en automatische rechtstreekse werking. Conform artikel 3 van het kaderdecreet is dat kaderdecreet - geheel of gedeeltelijk - enkel van toepassing op Vlaamse regelgeving, voor zover dit bij decreet wordt bepaald en volgens de voorwaarden die naar aanleiding daarvan worden gesteld. Wat het Energiedecreet van 8 mei 2009 betreft is dat niet gebeurd. Het lijkt, gelet op de eerder geschetste problematiek, echter dienstig om de bepalingen aangaande voorrechten en hypotheek bij bestuurlijke sanctiebeslissingen van

---

¹⁸ GwH 22 oktober 1986, nr. 27/86.

overeenkomstige toepassing te maken op administratieve geldboetes die krachtens het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden opgelegd.

Door artikel 73 van het kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving van 22 maart 2019 van toepassing te maken op de op grond van het Energiedecreet van 8 mei 2009 opgelegde administratieve geldboetes, heeft dit als gevolg dat voor de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit een als uitvoerbaar gewaarmerkte boetebeslissing er een algemeen voorrecht bestaat op alle roerende goederen en inkomsten van de schuldenaar. Dat voorrecht neemt rang in onmiddellijk na het voorrecht, vermeld in artikel 19, 5°, van de Hypotheekwet van 16 december 1851. Schuldvorderingen die voortvloeien uit een als uitvoerbaar gewaarmerkte boetebeslissing, worden ook gewaarborgd door een wettelijke hypotheek, die ingeschreven, vernieuwd, verminderd of geheel of gedeeltelijk doorgehaald wordt conform de bepalingen van hoofdstuk IV en V van de Hypotheekwet.

Bij de inzet van deze bijzondere waarborgen, dient de invorderende overheid uiteraard de evenredigheid te bewaken, in die zin dat er maar gebruik van dient te worden gemaakt in de mate waarin dit noodzakelijk is om de betaling te garanderen. Een voorrecht of hypotheek mag immers geen onrechtstreekse bijkomende sanctie uitmaken.

Artikel 56

Sinds het DBA-loket en het Omgevingsloket gebeurt de aanvraag van vergunningen voor stedenbouwkundige handelingen volledig digitaal. Het statistisch formulier wordt dus niet langer bij de aanvraag voor een bouwvergunning gevoegd, maar deze gegevens maken deel uit van de aanvraagformulieren in het DBA-loket en het Omgevingsloket. Daarom dient dus expliciet bepaald te worden dat het beschermd volume overgenomen moet worden uit de (digitale) aanvraagformulieren bij stedenbouwkundige dossiers.

Artikel 57

Conform het regeerakkoord wordt het VKF aangesproken om een BRV-fonds op te starten dat kan dienen als flankerend beleid voor de implementatie van de bouwshift en dus voor de uitvoering van het Vlaamse flankerend beleid voor de implementatie van het terugdringen van bijkomende ruimte-inname voor wonen en werken.. Het terugdringen van bijkomende ruimte-inname voor wonen en werken levert immers ook een belangrijke bijdrage aan het behalen van onze klimaatdoelstellingen.¹⁹ Dit wordt ingeschreven in artikel 14 van het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012.

Artikel 58

Dit betreft de rechtzetting van een materiële fout.

Artikel 24 van het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft toewijzingen aan het Energiefonds, wijzigingen betreffende flexibiliteit en energiedelen, de uitbouw van het energiedataplatform en de herziening van de administratieve geldboetes aangaande installatie-eisen stelt: "Artikel 7.1.10, §3/1, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, zoals gewijzigd bij artikel 5, 2°, en artikel 7.1.11, §2/2, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, zoals ingevoegd bij artikel 6, 4°, zijn voor het eerst van toepassing op de inleveringsperiode die eindigt op 31 maart 2023."

---

¹⁹ Conceptnota bouwshift, VR 2022 2302 MED.0069/2.

De decretale deadline voor deze quotumverplichtingen is echter ondertussen gewijzigd van 31 maart in 30 april via het decreet van 18 maart 2022 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Artikel 59 en 60

Deze artikelen regelen de inwerkingtreding.

De verplichting om ook het aandeel hernieuwbare energie of het label dat op basis daarvan wordt bepaald, te vermelden in elke commerciële advertentie, en de daaraan gekoppelde handhavingsbevoegdheden, treden in werking op 1 januari 2023. Vanaf 1 januari 2023 moet immers ook elk niet-residentieel gebouw bij overdracht (verkoop, erfpacht, opstalrecht, ...) en verhuur verplicht over een energieprestatiecertificaat voor een niet-residentieel gebouw (EPC NR) beschikken.

De uitzondering op de renovatieverplichting voor overdrachten waarbij een van de (mede-)eigenaars zijn hoofdverblijfplaats heeft en behoudt in het residentieel gebouw in kwestie, treedt in werking op 1 januari 2023, omdat vanaf die datum de renovatieverplichting bij residentiële gebouwen geldt.

Om Fluvius in staat te stellen eerst binnen een redelijke termijn de vereiste software-aanpassingen te doen, treden de wijzigingen aan de vergoedingsplichten van de netbeheerder pas in werking op 1 april 2023.

Zoals toegelicht bij artikel 31, zullen de wijzigingen aan de supercap-regeling samen met de in het Energiebesluit door te voeren wijzigingen in werking treden op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.

Artikel 11.1.9, §1, tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van het voorgestelde artikel 40, blijft van toepassing op de dossiers waarvan de authentieke akte werd verleden voor de datum van inwerkingtreding van artikel 40.

Artikel 26 van het ontwerp van decreet, dat artikel 7.1.4/1, §4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wijzigt, treedt in werking op een datum die door de Vlaamse Regering wordt bepaald. Dit aangezien, zowel qua regelgeving als operationeel, de nodige voorbereidingen moeten worden getroffen om de actualisaties uit te kunnen voeren.

Zoals toegelicht bij artikel 40, wordt voorgesteld dit artikel in werking te laten treden op de eerste dag van de vierde maand die volgt op de maand van de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR